

Helse Nord RHF og Universitetssykehuset Nord-Norge HF

Rapport fra ekstern undersøkelse av
hendelsesforløp

19. september 2018

Styrene i Helse Nord RHF og Universitetssykehuset Nord-Norge HF

19. september 2018

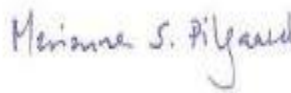
Vurdering av hendelsesforløp ved lederskiftet i Universitetssykehuset Nord-Norge HF

Denne rapporten er utarbeidet av PwC for styrene i Helse Nord RHF og Universitetssykehuset Nord-Norge i samsvar med inngått oppdragsavtale av 20. april 2018. Arbeidet er utført i tidsperioden april til september 2018. Utførende konsulenter har vært Marianne Støkken Pilgaard, Eystein J. Hauge og Rolf Tørring.

Advokatfirmaet Simonsen Vogt Wiig AS, med advokat Thorgeir Hole og Trine Lise Fromreide som ansvarlig partner, har medvirket som underleverandør og foretatt juridiske vurderinger av forholdene.

Dagfinn T. Hallseth
Ansvarlig partner

Marianne Støkken Pilgaard
Prosjektleder

Denne rapport er utarbeidet for Helse Nord RHF og UNN i samsvar med engasjementsbrev datert 20. april 2018. Vurderingene og konklusjonene i denne rapporten bygger på faktainformasjon som har fremkommet i dokumenter som Helse Nord RHF og UNN har stilt til disposisjon, andre offentlig tilgjengelige dokumenter som vi har funnet relevante, og gjennomførte intervjuer i regi av PwC. PwC har ikke foretatt noen selvstendig verifisering av informasjonen som har fremkommet, og vi inntar ikke ansvar for at den er fullstendig, korrekt og presis. PwC har ikke utført noen form for revisjon eller avtalte kontrollhandlinger av virksomheten. Helse Nord RHF og UNN har rett til å benytte informasjonen i denne rapporten i sin virksomhet, i samsvar med forretningsvilkårene som fremgår av avtalen. PwC påtar seg ikke ansvar for tap som er eller vil bli lidt av Helse Nord RHF og UNN eller andre som følge av at vår rapport eller utkast til rapport er distribuert, gjengitt eller på annen måte benyttet av virksomhetene. PwC beholder opphavsrett og alle andre immaterielle rettigheter til rapporten, samt ideer, konsepter, modeller, informasjon og know-how som er utviklet i forbindelse med vårt arbeid. Enhver handling som gjennomføres på bakgrunn av vår rapport foretas på eget ansvar.

Innhold

Introduksjon og sammendrag	5
Bakgrunn og mandat	5
Gjennomføring	5
Personer og funksjoner omtalt i rapporten	5
Kort om helseforetak, Helse Nord RHF og UNN HF	7
Styring og kommunikasjon i helseforetakene	8
Eierstyring	8
Styret og styrets rolle	8
Dialog og uformelle signaler	9
Forholdet mellom administrerende direktør, styret og eier	9
Åpne styremøter	10
Taushetsplikt	11
Habilitet	11
Hendelsesforløpet	12
Behandling av PCI-saken	12
Samtalen mellom Marianne Telle og Tor Ingebrigtsen	12
Styret i Helse Nord RHF sin oppfølging av saken	15
Utvikling etter styremøtet 13.12.2017	17
Møte 18.12.2017 mellom Ingebrigtsen, Andreassen og Telle	17
Informasjonsmøte 16.01.2018	19
Møte mellom Ingebrigtsen og Vorland 19.01.2018	20
Ingebrigtsen sier opp sin stilling i UNN	21
Ingebrigtsens tilknytning til saken blir kjent gjennom media	21
Telle og Strøms telefonmøte med UNN-styret	23
Ingebrigtsen, Andreassen og Espeland går av	24

Vurderinger av funn	26
Adgang til uformell kontakt mellom nivåer i konsernet	26
Partene har ulik forståelse av innholdet i samtalen	26
En sak på to nivåer	27
Informasjonsdeling, taushetsplikt og temamøte	27
RHF-styret sin oppfølging og styremøtet 13.12.2017	28
“Overlevering” av saken til UNN, møte mellom partene	29
Informasjon til HOD	30
RHF-styrets behandling av saken 16.01.2018	31
Administrerende direktør i RHF-et sin rolle i saken	33
Media får bekreftet at det er Ingebrigtsen som er omtalt	35
Informasjonsmøter i UNN	36
Oppsummering og konklusjon	37
Forslag til lærings- og forbedringsområder	39
Tydlig forventningsavklaring mellom RHF-et og HF-ene	39
Behov for å styrke samarbeidet mellom helseforetakene	39
Økt behov for formelle styremøter og dokumentasjon	40

Introduksjon og sammendrag

Bakgrunn og mandat

Spørsmålet om opprettelsen av PCI-tilbud ved Nordlandssykehuset HF (NLSH) bidro til å skape et turbulent forhold mellom ulike fagmiljøer i Helse Nord over en lengre periode. Konflikten eskalerte med en hendelse mellom styreleder Marianne Telle i Helse Nord RHF og administrerende direktør Tor Ingebrigtsen ved Universitetssykehuset Nord-Norge (UNN) den 11.12.2017. Ingebrigtsen sa opp sin stilling ved UNN og fratrådte med umiddelbar virkning 09.02.2018, sammen med styreleder og nestleder i styret ved UNN.

Helse Nord RHF og UNN beslutter i fellesskap den 13.03.2018 å få en ekstern og uhildet gjennomgang av hendelsesforløpet ved lederskiftet ved UNN, jf. styresak. Bakgrunnen ligger i et felles ønske om å lære av prosessen.

Med dette som utgangspunkt engasjeres PricewaterhouseCoopers AS (PwC) 20.04.2018 til å gjennomføre en uavhengig analyse av "hendelsesforløpet". Formålet er å identifisere forbedrings- og læringsområder slik at man i fremtiden reduserer konfliktnivået mellom aktørene og legger til rette for gode arbeids- og tillitsforhold.

Konsulenten skal på basis av eventuelt tilgjengelig skriftlig materiale og samtaler med relevante involverte aktører utarbeide en rapport som beskriver hendelsesforløpet, og hvor håndteringen av saken vurderes opp mot helseforetakslovens styringsstruktur, vedtekter for styrene i de enkelte helseforetakene, veileder for styrearbeid i helseforetakene og god ledelsespraksis. Det sentrale i oppdraget er selve prosessen og de relevante aktørenes aktiviteter og håndtering i lys av nevnte rammeverk.

Konsulenten skal ikke vurdere innholdet i de påståtte truslene og om disse kan rammes av bestemmelser i straffeloven.

Helse Nord RHF og UNN har et felles mål om at vurderingene skal håndteres åpent, med unntak av personalmessige eller andre forhold som er underlagt lovbestemt taushetsplikt. Rapporten skal være offentlig.

Gjennomføring

Undersøkelsen har blitt gjennomført ved innhenting av dokumenter og intervjuer av nåværende og tidligere styremedlemmer og administrativt ansatte i Helse Nord RHF og UNN.

Innhentede dokumenter er i hovedsak:

- styreprotokoller, møteinnkallinger, saksfremlegg mv.
- lover
- vedtekter
- veiledere og beskrivelser av god ledelsespraksis

Det er også mottatt dokumentasjon fra enkelte av intervjuobjektene, herunder egne notater, sms-er og e-post. Videre er det gjort en gjennomgang av presseoppslag som er funnet relevante.

Personer og funksjoner omtalt i rapporten

Etterfølgende oversikt omfatter de personer med tilknytning til Helse Nord RHF og UNN som er omtalt i rapporten. PwC har gjennomført intervjuer med disse, med unntak av Sundsfjord, Fanghol, Rolandsen og Spørck. Referater fra intervjuene er fremlagt for og godkjent av den enkelte.

Navn	Formell rolle i aktuelle tidsrom
Marianne Telle	Styreleder i Helse Nord RHF (frem til 14.5.2018)
Tor Ingebrigtsen	Administrerende direktør i UNN HF (frem til 9.2.2018)
Lars Vorland	Administrerende direktør i Helse Nord RHF
Jorhill Andreassen	Styreleder i UNN HF (frem til 9.2.2018)
Inger Lise Strøm	Nestleder i styret til Helse Nord RHF (fung. styreleder fra 14.5.2018)
Erling Espeland	Nestleder i styret til UNN HF (frem til 9.2.2018)
Karin Paulke	Stabsdirektør i Helse Nord RHF, styresekretær for styret i Helse Nord RHF
Hilde Annie Pettersen	Kommunikasjonssjef i UNN HF
Anne May Knudsen	Kommunikasjonsdirektør i Helse Nord RHF
Rolf Utgård	Styremedlem i UNN HF (frem til 15.3.2018)
Tove Skjelvik	Styremedlem (representant fra Helse Nord RHF) i styret til UNN HF (frem til 15.3.2018)
Svenn Arne Jensen	Styremedlem i Helse Nord RHF
Eivind Mikalsen	Styremedlem i UNN HF
Helga Marie Bjerke	Styremedlem i UNN-styret, styrets nestleder fra 09.02.2018
Arnfinn Sundsfjord	Styremedlem i Helse Nord RHF
Ann Elisabeth Rødvei	Foretaksadvokat Helse Nord RHF
Kristian Fanghol	Direktør i Helse Nord RHF
Hilde Rolandsen	Eierdirektør Helse Nord RHF
Randi Spørck	Leder seksjon somatikk Helse Nord RHF

Kort om helseforetak, Helse Nord RHF og UNN HF

Staten ved Helse- og omsorgsdepartementet (HOD) eier de fire regionale helseforetakene, herunder Helse Nord RHF. Disse er organisert som selvstendige rettssubjekter i form av helseforetak med egne styrever. Helseforetaksloven fastsetter de rettslige rammene for organiseringen av foretakene.¹

De regionale helseforetakene har to viktige lovpålagte oppgaver; de eier helseforetakene i helseregionen (eieransvar) og skal sørge for at befolkningen i helseregionen tilbys spesialisthelsetjenester (sørge-for ansvar). Spesialisthelsetjenestene skal enten tilbys av egne helseforetak, helseforetak fra andre regioner eller kjøpes fra private aktører. Sørge for-ansvaret etter helseforetaksloven innebærer å legge til rette for spesialisthelsetjenester, forskning, undervisning og andre tjenester som står i naturlig sammenheng med dette eller er pålagt i lov. Det regionale helseforetaket skal planlegge, organisere, styre og samordne virksomhetene i helseforetakene som de eier.

Helse Nord RHF eier seks helseforetak; Finnmarkssykehuset, Universitetssykehuset Nord-Norge (UNN), Nordlandssykehuset (NLSH), Helgelandssykehuset, Sykehusapotek Nord og Helse Nord IKT. Til sammen jobber det over 19 000 ansatte i foretaksgruppen.

Helseforetakene yter spesialisthelsetjenester, forskning og undervisning samt andre tjenester som står i naturlig sammenheng med dette, eller som er pålagt i lov eller avtalt med den kommunale helse- og omsorgstjenesten.

---

¹ Helseforetaksmodellen ble innført da helseforetaksloven trådte i kraft 1. januar 2002.
7 av 40

Styring og kommunikasjon i helseforetakene

Eierstyring

De regionale helseforetakene (RHF) og helseforetakene (HF) er egne rettssubjekter organisert etter helseforetaksloven, og dermed såkalte særlovselskaper. RHF-ene eies av staten alene, jf. lovens § 2 annet ledd, og UNN eies av RHF, jf. lovens § 2 tredje ledd. Eier utøver sin eierstyring i foretaksmøtet, jf. lovens kapittel 5, og det fremkommer eksplisitt i helseforetaksloven § 16 at eier ikke kan utøve eierstyring i foretak utenom foretaksmøte. At RHF-et er et selvstendig rettssubjekt innebærer at staten ikke kan styre RHF-et gjennom ordinær instruksjonsmyndighet. Staten har tre styringskanaler overfor RHF-et:

1. Vedtak i foretaksmøtet
2. Vilkår til bevilgninger (årlig oppdragsdokument)
3. Lov og forskrift

Regionalt helseforetak har tilsvarende styringskanaler overfor helseforetak som det eier, bortsett fra lov og forskrift.

I foretaksmøtet i de regionale helseforetakene representerer Helse- og omsorgsdepartementet staten som eier. I foretaksmøtet i helseforetakene er (styret for) de regionale helseforetakene eier. Daglig leder i regionalt helseforetak kan etter vedtak i styret representere eier. Det er eier som innkaller styret og daglig leder til foretaksmøte. Eier kan også bestemme at foretaksmøtet holdes som video- eller telefonmøte. Det skal føres protokoll fra foretaksmøtet, som gjengir eiers vedtak. Er styremedlem eller daglig leder uenig i eiers vedtak, skal dette føres inn i protokollen.

Eier har ansvar for å holde seg orientert om virksomheten, samt sørge for at virksomhetene drives i samsvar med kravene som er stilt i foretaksmøter og i vilkårene som er satt for tildeling av bevilgning. For RHF-ene skjer dette ved at Helse- og omsorgsdepartementet avholder rapporteringsmøter der de innhenter skriftlige opplysninger. I tillegg gjennomfører departementet regelmessige oppfølgingsmøter med ledelsen i de regionale helseforetakene, som der rapporterer på styringskrav satt i foretaksmøter og oppdragsdokument. I tillegg utveksles informasjon om aktuelle saker.

Styret og styrets rolle

Styret er virksomhetens øverste styrings- og ansvarsorgan. De rettslige rammene for styrenes oppgaver og plikter fremgår av helseforetaksloven (særlig kapittel 6 og 7) og vedtektene. Styret er et kollegialt organ som treffer beslutninger i styremøter. Styrelederen har ikke instruksjonsmyndighet over styremedlemmene. Det enkelte styremedlem skal ikke representere bestemte interesser eller grupper. Inntil en tredel av styremedlemmene skal velges av og blant de ansatte.

Styret er ansvarlig for å fatte vedtak på selvstendig grunnlag og med en selvstendig begrunnelse, i den grad det ikke er gitt bindende instruks i foretaksmøte. Styret skal fatte sine egne vedtak og stå for disse. Det innebærer at all kommunikasjon mellom statsråden og ledelsen i regionalt helseforetak utenom foretaksmøtet må anses som dialog og meningsutvekslinger, ikke som instruks. Det samme gjelder i forholdet mellom regionalt helseforetak og helseforetak. Det innebærer at dersom eier ikke er enig i et styrevedtak eller ser behov for et vedtak i en sak som styret ikke har tatt stilling til, må eier vurdere å fatte vedtak i foretaksmøte. Dette er en

grunnleggende forutsetning for all kontakt mellom departementet og de regionale helseforetakene, og mellom de regionale helseforetakene og helseforetakene.

Det er bare i tilfeller hvor foretaksmøtet har gitt instruks om at foretaket skal handle på en bestemt måte at styret kan vise til beslutninger fra eier. Dersom statsråden har uttalt synspunkter utenom foretaksmøtet som er i strid med styrets egen oppfatning, skal styret fatte vedtak etter egen overbevisning eller be om instruks i foretaksmøtet. Styrets medlemmer vil kunne vektlegge signaler som er gitt utenfor foretaksmøte, men må likevel på selvstendig grunnlag fatte det vedtaket man finner riktig. I brev fra departementet av 19. april 2004 er følgende uttalt: *”Dersom eier gir instruks utenom foretaksmøtet, er dette ikke bindende for foretakets styre. Det er selvfølgelig ikke noe i veien for at styret treffer beslutninger i samsvar med uformelle ”signaler” fra eier, men styret er ikke forpliktet til å gjøre dette, og det fritar ikke styret for det ansvar det er pålagt i helseforetaksloven.”*

Dialog og uformelle signaler

Helse- og omsorgsdepartementet sendte 30. juni 2015 brev til de regionale helseforetakene der de presiserte forhold knyttet til tolkningen av helseforetakslovens bestemmelser om eierstyring, kommunikasjon og åpenhet i møter. Av brevet fremkommer det at *”Utveksling av synspunkter og dialog mellom eier og foretakets ledelse utenom foretaksmøtet bør derfor konsekvent omtales ut fra hva det i realiteten er: Dialog, innspill, orienteringer, meningsutvekslinger mv.”* *”Eier kan ha dialog og gi innspill på ethvert tidspunkt. I mange tilfeller er det nødvendig og hensiktsmessig for å sikre en god og forsvarlig drift av sektoren at eier og underliggende foretak har løpende kontakt.”*

Dette understøttes av Helseforetaksloven som i § 16 avklarer rollefordelingen mellom eier og foretakets ledelse (styret). I merknadene til § 16 i Ot.prp. nr. 66 (2000-2001) på side 136 uttrykkes virkningen av eiers uttalelser utenom foretaksmøtet slik: *”Dersom eier gir styringssignaler i kraft av sin eierposisjon utenfor foretaksmøtet er ikke dette bindende for foretakets ledelse.”* Samtidig er det ingenting som forbyr eier mot å tilkjenne sitt syn på saker av betydning for eier også utenom foretaksmøter, merknadene sier bare at disse ikke er rettslig bindende.

Behovet for å formidle synspunkter mellom eier og eid virksomhet er også omtalt i statens eierskapsmelding, senest i Meld. St 27 (2013-2014) hvor det heter: *”Rammene omkring eierstyring er ikke til hinder for at staten, som andre aksjeeiere, i møter tar opp forhold som selskapene bør vurdere i tilknytning til sin virksomhet og utvikling. De synspunkter staten gir uttrykk for i slike møter, er å betrakte som innspill til selskapets administrasjon og styre.”* Styrets medlemmer vil kunne vektlegge disse signalene, men må likevel fatte det vedtaket de selv finner riktig.

I sitt brev til de regionale helseforetakene skriver departementet videre at de *”legger til grunn at hele styret skal få ta del i informasjon formidlet fra eier som er av betydning for saken før vedtak fattes. Det er likevel ikke krav om å informere hele styret om detaljene i dialogen mellom styreleder og eier når en sak er på et tidlig stadium og foretaksstyret ikke har sett behov for å ta stilling til saken.”*

Forholdet mellom administrerende direktør, styret og eier²

Etter helseforetaksloven § 36 skal foretaket ha en daglig leder som tilsettes av styret. *”Styret treffer vedtak om å si opp eller avskjedige daglig leder.”* I departementets brev til de regionale helseforetakene³ heter det at *”Administrerende direktør i helseforetak skal kun forholde seg til instruks fra sitt styre. Administrerende*

² Veileder: Styrearbeid i regionale helseforetak, kapittel 3.3

³ Se Helse- og omsorgsdepartementets brev av 30. juni 2015 Vedrørende tolkning av helseforetakslovens bestemmelser om eierstyring, kommunikasjon og åpenhet i møter pkt. 2.6

direktør eller styre i regionalt helseforetak kan ikke gi instruksjer til administrerende direktør i helseforetaket. Dialog med eier skal derfor på ingen måte binde administrasjonen i helseforetaket. Det er imidlertid ingenting i veien for en dialog som sikrer gode og effektive prosesser.”

Samtidig er det rom for samarbeid “på administrativt nivå mellom regionalt helseforetak og helseforetak for å se om man kan bli enige om fremstilling av argumenter og faktum til saksforberedelsene. Dette er ikke eierstyring, men et ledd i en forsvarlig opplysning av saken. Saken skal opplyses så godt som mulig. Da kan det være viktig å ha et samarbeid med eier og administrasjonen der.”

I brevets punkt 2.6.3 omhandles oppsigelse og avskjedigelse av administrerende direktør. Fra brevet hitsettes:

“Helseforetaksloven § 36 bestemmer at "styret treffer vedtak om å si opp eller avskjedige daglig leder". Med bakgrunn i forarbeidenes merknader om at "det ikke er adgang til å ta inn i vedtektene at foretaksmøtet skal ha denne myndigheten", legger departementet til grunn at foretaksmøtet ikke kan treffe vedtak om å si opp eller avskjedige administrerende direktør. Vedtak i saker om tilsetting, oppsigelse eller avskjed kan bare fattes av styret i det regionale helseforetaket for administrerende direktør i regionalt helseforetak, og av styret i helseforetak for administrerende direktør i helseforetak.

Bestemmelsen gjelder etter sin ordlyd kun ved vedtak om tilsetting, oppsigelse og avskjed. Forarbeidene gir ikke grunn til å tolke virkeområdet utvidende. Bestemmelsen kommer derfor ikke til anvendelse i tilfeller hvor administrerende direktør selv velger å si opp sin stilling eller å gå inn i forhandlinger med styret om å avslutte sitt arbeidsforhold. Helseforetaksloven § 36 forbyr ikke statsråden å gi uttrykk for eller formidle dersom han eller hun vurderer at den daglige ledelsen i foretaket ikke utøves på en god måte. Statsråden kan derfor drøfte bekymringer om ledelsen med styreleder i regionalt helseforetak, og også be om at det vurderes tiltak som kan få den daglige ledelsen av helseregionen til å fungere bedre. Det vil deretter være opp til styrelederen å legge frem en sak for styret og opp til styret å vurdere og konkludere i saken. Styret skal fatte en selvstendig beslutning. Dersom eier og styret er uenige, kan eier velge å skifte ut hele eller deler av styret i foretaksmøte. Tilsvarende gjelder for regionalt helseforetaks dialog med helseforetak.”

Åpne styremøter⁴

Det skal være møteoffentlighet ved styremøter i regionalt helseforetak og helseforetak; se helseforetaksloven § 26 a. Krav til åpne styremøter innebærer normalt at alle som ønsker det, kan være tilstede og overhøre møtene, men uten tale-, forslags- eller stemmerett. Styret kan vedta å behandle en sak for lukkede dører dersom det foreligger et reelt og saklig behov og vilkårene i helseforetaksloven § 26 a er oppfylt.

Åpne styremøter er begrunnet i at hensynene bak offentlighetsprinsippet må veie tungt på arenaer der det treffes beslutninger om forvaltningen av samfunnets ressurser og fellesgoder.

Styret har i en viss utstrekning anledning til å avholde andre typer møter, og dermed uten møteoffentlighet. I forbindelse med at regelen ble tatt inn i loven ble det uttalt i Prop. 120 L (2011-2012), punkt 13.4.1:

«Det har kommet frem i forbindelse med høringen at det avholdes lukkede styreseminarer der styresaker debatteres og i realiteten avgjøres. I den grad en slik praksis fører til at styremøtene i realiteten er lukket og hindrer allmennheten innsyn i behandlingen av styresaker, vil det være i strid med forslaget om åpne styremøter.»

Før lovfestingen gjaldt også et krav om åpne styremøter, men da som et krav fra eier. Det som da ble uttalt om grensedragningen er imidlertid også relevant etter at regelen er lovfestet. I brev av 23.12.2004 til Hålogalandssykehuset uttaler Helse- og omsorgsdepartementet:

---

⁴ Veileder: Styrearbeid i regionale helseforetak, kapittel 4.5
10 av 40

«Styremedlemmene og andre i foretakene må ha anledning til å foreta et visst arbeid utenom styremøtene. Det må blant annet, til en viss grad, være anledning til å diskutere utfordringer, strategisk arbeid og drive planlegging. Dersom styret går for langt i å forberede en sak i et seminar, kan dette imidlertid føre til at det kun gjenstår å ta den formelle beslutningen i et styremøte.»

Dette er senere fulgt opp i veileder for Styrearbeid i regionale helseforetak.

Det gjelder også et prinsipp om dokumentoffentlighet i Offentlegforskrifta § 8 for dokumenter som sendes fra administrasjonen til styret. Det er således viktig å fastsette hva som skal behandles i styremøte og hva som kan tas opp i andre typer møter mellom styremedlemmene. Adgangen til å avholde andre typer møter må heller ikke forveksles med adgangen til å lukke styremøtet.

Det er ikke krav til åpne foretaksmøter. Offentlighetens interesse ivaretas gjennom retten til innsyn i foretaksprotokollene.

Av brevet fra HOD pkt. 3.3 fremkommer at styret kun har formell beslutningskompetanse når saker behandles i styremøter.

Taushetsplikt

Det enkelte styremedlems taushetsplikt er regulert i forvaltningsloven § 13 flg., jf. helseforetaksloven § 5, og dermed også av unntaksreglene i §§ 13 a flg. Når det gjelder styremedlemmenes adgang etter forvaltningsloven § 13 a nr. 3 til å videreformidle taushetsbelagte opplysninger seg imellom, til ansatte i foretaket, samt til ansatte eller styremedlemmer i andre foretak, er foretaket å anse som "organet" og andre foretak i foretaksgruppen å anse som "etaten", jf. Lovavdelingens uttalelse i sak 10244/2004:

"Etter fvl. § 13 b første ledd nr. 3 kan taushetsbelagte opplysninger i en viss utstrekning gjøres tilgjengelige for andre tjenestemenn 'innen organet eller etaten'. [...] Begrepet 'etat' er imidlertid ment å favne videre enn kun det enkelte forvaltningsorgan. Begrepet har ingen klar definisjon, men blir brukt som en samlebetegnelse på ulike organer innenfor samme gren av forvaltningen. Om bakgrunnen for å ta inn begrepet 'etat' i lovteksten heter det i Ot.prp.nr.3 (1976–1977) s. 29 at 'det under den ordinære behandling av en sak må være fri adgang til kommunikasjon mellom tjenestemennene innenfor samme forvaltningsorgan, med overordnede eller underordnede organer og med tilsvarende organer i andre distrikter'."

Habilitet

Styret som kollegialt organ og styremedlemmene er bundet av reglene om habilitet i forvaltningsloven. Styremedlemmer som antar at de kan være inhabile skal gjøre styret oppmerksom på dette. Avgjørelsen treffes av styret uten at det aktuelle styremedlemmet selv deltar i avgjørelsen.

Hendelsesforløpet

Behandling av PCI-saken

Som følge av at det ble avdekket store variasjoner i behandlingen av pasienter med hjerteinfarkt i Helse Nord RHF, ble det iverksatt en utredning av PCI-tilbudet i regionen. Høringssvarene knyttet til utredningen illustrerte to faglige oppfatninger. På den ene siden vektla man behovet for å sikre befolkningen i Nordland kortere avstand til nærmeste PCI-senter, mens man på den andre siden fokuserte på utfordringene knyttet til det å spre et etablert høyspesialisert tilbud på flere geografiske lokasjoner.

Basert på administrerende direktørs innstilling av 15.02.2017 skulle Helse Nord-styret i styremøte 22.02.2017 vedta opprettelse av et PCI-tilbud ved Nordlandssykehuset HF i Bodø. Det fremgår imidlertid av styreprotokollen at saken ble trukket fra behandling.

Saken kom opp igjen på styremøte i Helse Nord RHF 25.10.2017 (styresak 108/2017) der styret ble invitert til å fatte vedtak om å opprette et PCI-tilbud ved Nordlandssykehuset HF i en senter-satellitt-modell knyttet til det regionale PCI-senteret ved UNN i Tromsø.

Av styreprotokollen fremgår derimot at styret i stedet ba om en bred risikoanalyse og etablering av et regionalt fagråd for kardiologi for å skape en arena for dialog og samarbeid. Samtidig ba styret om at det oppdaterte saksfremlegget ble fremlagt for styret til behandling på styremøtet 13.12.2018.

I dette møtet ble etableringen av et PCI-senter i Bodø vedtatt med 8 mot 1 stemme (styresak 137/2017). Innstillingen ble samtidig endret under behandlingen i styret slik at vedtaket i større grad ville sikre at det faglige og økonomiske grunnlaget for å opprettholde dagens tilbud ved UNN ikke skulle bli skadelidende.

Samtalen mellom Marianne Telle og Tor Ingebrigtsen

Tor Ingebrigtsen forteller til PwC at han var imot opprettelse av et PCI-tilbud i Bodø, blant annet fordi han mente det innebar en klar risiko for forringelse av fagmiljøet ved UNN. Han sier videre at *“UNN-ledelsen og involverte fagmiljøer var frustrert over at deres bekymringer ikke var nådd frem til styret i RHF-et; vi oppfattet at informasjon fra UNN ble filtrert av RHF-administrasjonen før den nådde styret.”*

Frustrasjonen ved UNN fremgår også av et åpent brev til styreleder Telle fra 16 overleger ved UNN. Brevet er vedlagt styresaken om PCI 13.12.2017.⁵ Det fremgår av brevet at *“hovedproblemet i PCI-saken er etter vår mening at vi ikke har lykket med å etablere en felles situasjonsforståelse”*. I brevet etterlyses faglig debatt og det avsluttes med: *“Hvis du sammen med Lars Vorland og et numerisk flertall i Helse Nord's styremøte onsdag presser gjennom et splittende flertallsvedtak om å opprette PCI i Bodø, risikerer vi ytterligere forverret samarbeidsklima mellom fagmiljøene og et dårligere hjertemedisinsk tilbud til alle innbyggerne i Nord-Norge.”*

På denne bakgrunn henvendte Ingebrigtsen seg til Arnfinn Sundsfjord, styremedlem i Helse Nord RHF, og sa han ønsket kontakt med Telle. Ingebrigtsen forteller at *“jeg var vant til å ha korte, uformelle samtaler løpende med tidligere styreleder ved RHF-et. Jeg har ikke hatt samme kontakt med Marianne Telle etter at hun tiltrådte.”*

Telle gir uttrykk for at hun har hatt samme kontakt med Ingebrigtsen som med de administrerende direktørene i de øvrige helseforetakene, og at hun ikke har oppfattet ønske fra Ingebrigtsen om uformelle samtaler.

⁵ Besinnelse, nå! Åpent brev til styreleder Marianne Telle Helse Nord, 11.12.2017
12 av 40

Telle forteller til PwC at hun snakket med Sundsfjord på morgenen 11.12.2017. Hun stilte spørsmål ved forespørselen, men syntes det var greit å ta en “myk prat” om saken. Hun sender sms til Ingebrigtsen og sier hun er åpen for en prat.

Ingebrigtsen er usikker på om han bør ta kontakt, og ringer derfor Jorhill Andreassen. Hun overlater til Ingebrigtsen å ta beslutning om dette, og han kommer fram til at han vil ta samtalen. *“Telefonen til Marianne Telle var altså ikke en spontan handling. Jeg kom til at dersom saken ble besluttet uten at den var tilstrekkelig opplyst, og uten at jeg hadde sagt fra, ville det være helt feil. Jeg landet derfor på at jeg ville komme til å angre dersom jeg ikke benyttet anledningen, og ringte henne i fred og ro fra et hotell i Harstad.”*

Telle ringer til Ingebrigtsen. Det fremkommer av intervjuene at Telle og Ingebrigtsen har ulike oppfatninger av ordbruk og innholdet i samtalen, som varte i omlag 20 minutter.

Ingebrigtsen sier hans agenda for samtalen var todelt. Han ville uttrykke UNN sin bekymring for underkommunikasjon knyttet til utredningsprosessen og til risikoen som fremkom i ROS-analysen i saksfremlegget.

I den første bolken oppfattet han at de lett ble enige om å forbedre kommunikasjonen i fremtidige prosesser. Telle gir uttrykk for at det er synd at kommunikasjons-klimaet i PCI-saken er steilt og lite konstruktivt både i media og mellom foretakene.

I den andre bolken tok Ingebrigtsen utgangspunkt i at ROS-analysen i saksfremlegget viste rød risiko på samarbeid mellom fagmiljøene og forklarte at om den risikoen slo inn, kunne PCI-miljøet ved UNN rakne. Han sier til PwC om dette at: *“Jeg appellerte til det personlige ansvaret hun har som styreleder; at hun i rollen som styreleder personlig tok ansvar for en beslutning med høy risiko for å knuse fagmiljøet ved å gå inn for PCI i Bodø. Jeg spurte henne om hun virkelig ville ta sjansen på å havne i en slik situasjon; altså sitte med det øverste ansvaret for et tilbud som rakner. Jeg visste at det var flere ledige PCI-stillinger ved store sykehus sørpå og at flere av kardiologene hadde koner sørfra. Dersom disse kardiologene ble tvunget til å pendle mellom Tromsø og Bodø er det lite som holder dem fra å flytte sørover. Den risikoen mener jeg fortsatt er høyst reell. Jeg ga henne derfor et klart råd om å stemme imot innstillingen til RHF-administrasjonen.”*

Ingebrigtsen er gjennom media gjort kjent med at Telle noterte seg en del stikkord fra samtalen. Til PwC sier han stikkordene for så vidt er korrekte, men med noen justeringer/presiseringer:

- *“jeg snakket om en dekonstruksjon, ikke demontering, av et fagmiljø*
- *med “vi” mente jeg hele UNN, det vil si styret, ledelsen og de involverte fagmiljøene. Jeg tok det som en selvfølge at hun forsto det.*
- *at det personlige ansvaret hennes var knyttet til hennes profesjonelle rolle som styreleder*
- *det at “vi er rasende på UNN” var del av min risikovurdering da det var, og er, en klar fare for protestoppsigelser*
- *det var fagmiljøet som kunne bli knust. Jeg snakket aldri om at hun kunne bli knust.”*

Ingebrigtsen forteller videre at han opplevde at han fikk lite respons underveis og at han “ikke nådde frem”. Han husker at Telle sa hun var veldig overrasket over budskapet. I ettertid ser han at han kanskje skulle ha stilt noen kontrollspørsmål, i stedet for å gjenta budskapet i et forsøk på bedre å få fram hva han mente. Avslutningsvis sier han: *“Da har du hørt min mening. Jeg håper du tar dette med deg”.*

Til PwC sier Ingebrigtsen at han etter samtalen ikke hadde noen forståelse av at dette hadde gått så galt.

Telle forteller til PwC at hun uttrykte overraskelse overfor Ingebrigtsen med hensyn til at han ville ha kontakt med henne da det var Andreassen som var hans foresatte. Ingebrigtsen mente det kunne være greit å ha en prat nå siden det er kritisk at styret i Helse Nord RHF fatter riktig beslutning i PCI-saken. Han sier det er den

strategisk viktigste beslutningen i hans lederkarriere i Helse Nord RHF og UNN, og at det er svært sentralt at man ikke trår feil. Telle forteller at Ingebrigtsen blir litt mer aggressiv i stemmen og sier at han ikke vil akseptere at PCI-saken glipper på hans post. *“Han sa at det ikke er akseptabelt, og hvis så skjer så er det mitt ansvar at UNN blir dekonstruert”. Videre sa han at med min inntreden i Helse Nord styret hadde det skjedd et stemningsskifte. Før hørte alltid Helse Nord på UNN, noe som hadde opphørt da jeg kom inn som styreleder. Han påpekte at vi hadde å høre på UNN og styret i UNN siden det var der kompetansen satt, og ikke i Helse Nord. Jeg fikk videre klar tilbakemelding om at “de” var rasende på meg fordi jeg hadde fått PCI på dagsorden.”*

Telle sier hun opplevde dette som en merkverdig påstand. Hun er tydelig på at PCI-saken kom på agendaen fra administrasjonen i Helse Nord RHF, og ikke på initiativ fra henne. Da saken ble lansert, var hun ikke klar over at den hadde vært en konfliktsak i mange år. Hun ble videre overrasket over at hun ble tillagt standpunkt i PCI-saken da hun fortsatt manglet svar på flere spørsmål, var blant tvilerne og ikke hadde flagget hvor hun sto.

Telle forteller at hun ble så overrasket at hun i liten grad responderte. Ingebrigtsen ble sintere og gjentok at det var UNN som hadde kompetansen og at Helse Nord hadde å høre på dem. Hun reagerte på den manglende anerkjennelsen av styringsstrukturen og forholdet mellom det regionale helseforetaket og det underliggende foretaket. *“Så fikk jeg også beskjed om at jeg var ingenting, jeg var ikke verdt noe, jeg var en tilfeldig person som var satt som styreleder i Helse Nord.” “Jeg sier ikke så mye. Ingebrigtsen blir mer og mer høyroestet. Han nærmest roper: “Vi er rasende på deg, folk er rasende på deg, går styret for PCI i Bodø vil du bli knust. Vi vil knuse deg. Vi har media på vår side. Vi vil ta fra deg alt du har. Du vil ikke ha noen ting igjen, ingen vil ha noe med deg å gjøre, vi kommer til å ta bedriften din. Du vil ikke forstå hva som har ramma deg.” Jeg sier ikke så mye, men må innrømme at jeg var berørt.” “Han sa også at Helse Nord skulle knuses, det hører med til historien.”*

Telle forteller videre at hun etter samtalen ble sittende og skrive og tenke litt. Hun fikk ikke panikk eller “gikk i svart”. *“Jeg ble ikke sint på ham, men jeg ble berørt.”* Telle sier at det er truslene mot henne og Helse Nord RHF som skremmer henne, mens innholdet for øvrig allerede er kjent fra media.

Etter samtalen ringer Telle til Lars Vorland og gjennomgår samtalen. I følge Vorland var Telle svært oppskaket: *“Jeg ble sjokkert da jeg hørte innholdet i truslene og hvem det var. Jeg fikk en følelse av at hun var utsatt for noe som ikke hadde vært så bra, for å si det mildt”. “Jeg tilbød meg å kjøre saken, og jeg hadde kjørt den mye raskere, men hun ville kjøre den selv.”*

Ingebrigtsen tok samme ettermiddag kontakt med Telle på sms, og de hadde følgende sms-utveksling:

Ingebrigtsen: *“Hei igjen, beklager at det ble litt hastig i formiddag, men vi fikk kanskje likevel snakket ferdig? Beklager som sagt hvis det virket som jeg tillegger deg meninger du ikke har - jeg har ikke noe grunnlag for å gjøre antakelser om hva du mener i saken. Mitt hovedbudskap var at jeg er sterkt bekymret for robustheten i UNNs regionfunksjoner hvis vi påbegynner en utvikling i den retning PCI-saken foreslår, og jeg skulle ønske jeg hadde tatt initiativ til å formidle og begrunne dette grundigere tidligere. Du må gjerne ta kontakt på ny hvis du har behov for det. Tor”.*

Telle: *“Hei Tor. Samtalen ga meg bakoversveis, og en del å fordøye. Det var merkelig å bli tildelt rollen som dekonstruktør av UNN. Det er meg så fremmed. Hadde jeg visst jeg var ønsket inn i dialog hadde jeg mer enn gjerne bidratt. Jeg forholdt meg som sagt til at dette var administrasjonens prosess og opplevde meg ikke invitert inn i rollen som styreleder. Jeg ser det er behov for nærmere kommunikasjon fremover, så vi unngår unødige misforståelser og antakelser. Kanskje vi kan ta en prat i nærmeste fremtid. Beste hilsen Marianne”.*

Ingebrigtsen: *“Som sagt, jeg beklager hvis jeg formulerte meg støtende. Klart vi kan ta en prat, men for meg er PCI-saken det viktigste strategiske veiskillet jeg har stått overfor i mine snart 13 år som toppleder i Helse Nord og UNN. Vi må ikke trå feil. Tor.”*

Styret i Helse Nord RHF sin oppfølging av saken

Neste dag, 12.12.2017, som forberedelse til styremøtet og for å få en bredere forståelse av PCI-saken, hadde Telle et møte med to av saksbehandlerne i PCI-saken, Anne May Knudsen og Randi Spørck. Her forteller hun om samtalen med Ingebrigtsen. Til PwC sier Telle at dette var for å understreke viktigheten av et godt beslutningsgrunnlag og for å illustrere klimaet. Hun følte seg trygg på at de ikke ville formidle dette videre.

Senere samme dag har styret i Helse Nord RHF temamøte og julebord. Temamøtene er uformelle sammenkomster i styret, og formålet med dette møtet er å legge regien på behandlingen av PCI-saken i styremøtet neste dag. Tilstede var styret, Vorland og Karin Paulke fra administrasjonen. Telle sier at: *“klimaet er heftig og at det har til og med forekommet trusler.”*

I følge Telle har hun ikke planlagt å informere styret om samtalen med Ingebrigtsen, men flere i styret tar tak i utsagnet om at det skal være forekommet trusler. Telle oppfatter oppfordringene fra styremedlemmer så tydelige at hun opplyser om telefonsamtalen og sin opplevelse av innholdet i denne.

Til PwC forteller hun at: *“flere i styret reagerte kraftig, og det var derfor viktig for meg at dette ikke måtte komplisere PCI-saken. Jeg var derfor tydelig på at dette var min sak, at informasjonen jeg hadde delt var konfidensiell, og at ingenting skulle iverksettes uten mitt samtykke.”* Flere i styret stiller spørsmål ved dette. Det blir en kort diskusjon i styret om saken og om hvem som egentlig er truet; privatpersonen Telle, styreleder Telle eller hele styret? Styret er opprørt over at en direktør i et underliggende foretak tar kontakt med styreleder i Helse Nord RHF og forsøker å påvirke en beslutning på denne måten.

Vorland sier i denne forbindelse til PwC: *“Styret ble ganske opphisset, de oppfattet at dette var et angrep på hele styret, at dette ikke bare var rettet mot Marianne. Styret ville at dette skulle få konsekvenser, for dette var uakseptabel oppførsel. Det var ikke alle som uttalte seg, men de som uttalte seg, ville at dette (les: arbeidsforholdet til Ingebrigtsen) skulle termineres ganske raskt. Men Telle insisterte på at det var hennes sak. Det var hun som var utsatt for dette og hun skulle håndtere det. Hun fikk medhold i styret på det. Samtidig ba de meg om å bistå henne. Både i møter, men også hvis hun trengte jurist.”*

De tilstedeværende lover ikke å omtale saken utenfor styret. Det foreligger ingen skriftlig dokumentasjon fra dette møtet.

Etter julebordet samme kveld forfatter Telle en tekst som hun ønsker å innlede behandlingen av PCI-saken med i styremøtet neste dag. Hun oversender teksten til Vorland og Knudsen før møtet. Teksten er ifølge Telle ment som en forsikring om at styret vil behandle saken ut fra styrets mandat og uavhengig av forsøk på påvirkning. Henvisningen til truslene gjøres for å illustrere klimaet.

I forkant av styremøtet neste dag, 13.12.2017, blir teksten lest opp for styret som ifølge Telle stiller seg bak denne. Telle åpner styremøtet med å lese den samme teksten hvor det er en anonymisert referanse til samtalen med Ingebrigtsen: *“Det er til og med fremkommet trusler, og innhold og alvorlighetsgrad er slik at jeg til og med vurderer politianmeldelse.”*

Styret behandler deretter PCI-saken og vedtar med 8 mot 1 stemme etablering av tilbud om PCI ved NLSH i Bodø. Styremøtet er åpent og blir streamet på TV med svært mange seere. Media blir spesielt opptatt av informasjonen knyttet til trusler og politianmeldelse.

På slutten av styremøtet lukkes møtet. Karin Paulke forteller i denne forbindelse til PwC at det på slutten av styremøtet blir reist forslag om å behandle trusselsaken formelt. Situasjonen blir spesiell da styret i Helse Nord RHF ikke kan behandle en personalsak i UNN. I følge Paulke er styret tydelige på at saken må følges opp.

Paulke sier at protokollføringen var krevende. Styret i Helse Nord RHF kan bare behandle forholdet til egen administrerende direktør som personalsak, og det kunne ikke se ut som om Helse Nord RHF hadde en personalsak knyttet til Vorland. Følgelig ble styrets vedtak at Vorland skulle følge opp. Muntlig ble Vorland bedt om å formidle kontakt mellom foretaksadvokat Rødvei og Telle.

Følgende fremgår av styreprotokollen:

Styresak 145-2017   Eventuelt

A. Personalsak
Saken ble behandlet unntatt offentlighet, jf. helseforetakslovens § 26a, punkt 1.

Styreleder Marianne Telle innledet i saken.

Styrets vedtak:

1. Styret i Helse Nord RHF tar informasjonen fra styreleder Telle til orientering.
2. Styret ber adm. direktør om å følge opp saken.

Bodø, den 13. desember 2017

Telle gir følgende vurdering fra behandlingen av saken:

“Men styret var opptatt av at trusler ikke kan aksepteres og at det på en eller annen måte adresseres. For meg var det viktig at vi ikke kompliserte saken ytterligere, og fulgte styringsstrukturen. Det var også et samlet styre opptatt av. Jeg reagerte jo på at Ingebrigtsen som direktør i et underliggende foretak tok kontakt med meg som styreleder i RHF-et og for å påvirke en beslutning som styret skulle fatte. Jeg var også opptatt av at saken ikke måtte bli større enn den er. Jeg opplevde en klar forståelse i styret av at dette var noe som ble sagt og gjort under press, men det er likevel ikke akseptabelt å komme med trusler. Ut over det fikk Vorland ett oppdrag, og det var å sjekke med foretaksadvokaten at vi ikke trakk feil i vår håndtering av å tilbakemelde at trusler ikke er et akseptabelt virkemiddel.”

Den 14.12.2017 sender Ingebrigtsen en sms til Telle der han skriver: *“God morn Marianne, etter at den verste skuffelsen har lagt seg: Tror det vil være bra om vi møtes og snakker gjennom situasjonen, slik du foreslo. Sikkert bra om Lars er med? Jeg er ledig i ettermiddag/kveld, og tilsvarende man, ons og torsdag til uka. Tor”.*

Til PwC forteller Ingebrigtsen at *“den verste skuffelsen”* er med referanse til utfallet av PCI-saken, og at han med henvendelsen ønsker å følge opp fra sms-ene 11.12.2017 der de var enige om en prat knyttet til behov for nærmere kommunikasjon fremover.

Telle forteller at hun rådfører seg med Vorland som gir uttrykk for at det ikke passer for ham på de dagene som er mulig for Telle. Telle skriver til Ingebrigtsen: *“Hei. Ja vi trenger et møte. Har snakket med Lars. Vanskelig å få det til på tidspunktene du foreslår, vi kommer tilbake. Marianne”.*

Utvikling etter styremøtet 13.12.2017

Den 15.12.2017 publiserer avisa Nordlys et portrettintervju med Telle der hun gir uttrykk for at truslene er fremsatt av en så sentral person at det må få konsekvenser. Telle sier til PwC at hun i portrettintervjuet gjentar det hun hadde sagt til pressen i tilknytning til styremøtet.

Til PwC forteller Ingebrigtsen at han, basert på oppslaget, gjør undersøkelser internt ved UNN for å finne ut hvem som har snakket med Telle og kan ha fremsatt truslene. Han sier: *“Jeg skjønte først da at det kanskje var meg hun hadde ment. Jeg ringte henne umiddelbart, men fikk ikke svar. Vorland svarte heller ikke. Jeg ringte så til Andreassen.”*

Telle og Vorland sier til PwC at de bevisst unnlot å besvare Ingebrigtsens henvendelse på dette tidspunktet. Telle antok at Ingebrigtsen hadde forstått at det var ham det var siktet til og at dette var foranledningen til sms-henvendelsen 14.12.2017. Vorland sier at han ikke besvarte henvendelsen fra Ingebrigtsen ettersom det var Telle som skulle følge opp saken.

Som avtalt i styremøtet følger Vorland opp med foretaksadvokat Rødvei. Rødvei ringer Telle den 14.12.2017.⁶

Rødvei heller i samtalen til at Telle bør anmelde saken. Hun anbefaler Telle å nedtegne samtalen så nøye hun husker, for det tilfellet at hun bestemmer seg for å anmelde. Telle sier til PwC at hun ikke fikk noe tydelig råd med hensyn til anmeldelse, men at Rødvei skal ha sagt til henne at det *“kan være straffbart å true noen med at de skal knuses”*.

Rødvei råder Telle til også å informere Andreassen som styreleder i UNN om samtalen og innholdet i denne.

Ingebrigtsen informerer Andreassen om saken 16.12.2017. Andreassen tar kontakt med Telle og i en samtale påfølgende dag bekrefter Telle at det er Ingebrigtsen som fremsatte truslene. Det er viktig for Telle å formidle at det er Andreassen og styret i UNN som er Ingebrigtsens foresatte og at hun som styreleder må håndtere saken. I følge Telle likte ikke Andreassen dette: *“Hun syntes ikke noe om at hun fikk den problemstillingen i fanget, og det var hun tydelig på.”* Telle forteller at Andreassen var opptatt av at de to måtte møtes sammen med Ingebrigtsen og Vorland, og Telle bekreftet at dette måtte de få til.

Etter samtalen med Telle ringer Andreassen til Vorland som er tydelig på hva han ville gjort i en tilsvarende situasjon: *“Hadde det vært en av mine direktører ville jeg ha sparket ham på dagen. Vi kan ikke ha det sånn i Helse Nord på det planet vi snakker om her.”* Vorland sier til PwC at han opplever at Andreassen blir forferdet, og at hun nok ikke ser på saken med samme alvor. I samtalen bekrefter Vorland at han ikke hadde snakket med Ingebrigtsen om saken.

Møte 18.12.2017 mellom Ingebrigtsen, Andreassen og Telle

Partene er enige om å møtes for å prate, men det er vanskelig å finne et tidspunkt som passer alle fire. Telle ønsker ikke å møte alene, men aksepterer å delta selv om Vorland ikke har anledning som følge av møte med administrerende direktører i de andre RHF-ene og møte i “Beslutningsforum for nye metoder” samme dag. Telle sier til PwC at det for henne er viktig å lukke saken for at den ikke skal skape mer støy verken for egen del, UNN eller RHF-et. Fortsatt tror hun at dette skulle kunne skje.

Den 18.12.2017 møtes Ingebrigtsen, Andreassen og Telle på Telles kontor i Bedriftskompetanse AS. Ingebrigtsen leser her opp et notat hvor han forklarer hvorfor han har agert som han har gjort. De går deretter gjennom sine opplevelser av telefonsamtalen.

---

⁶ Rødvei har anført til PwC at samtalen med Telle er underlagt taushetsplikt. Som følge av dette har Telle informert PwC og Rødvei om at Rødvei er fritatt for taushetsplikten.

Ingebrigtsen beskriver overfor PwC hvordan han opplevde møtet: *“Vi gikk gjennom hele samtalen, både hun og jeg, med hver vår opplevelse av den. Jeg hadde snakket om fagmiljøet, mens hun trodde jeg hadde snakket om henne. Jeg beklaget hennes opplevelse; sa det aldri hadde vært min mening å true henne. Hva gjelder ordbruk, var vi stort sett enige om hva som var sagt, men hun tolket det til å dreie seg om henne som person, mens jeg omtalte fagmiljøet. Marianne bekreftet at hun forstod at det ikke var min mening å ramme henne som person, men hun ba om respekt for hennes opplevelse av, og følelser knyttet til, situasjonen. Jeg respekterer henne opplevelse. Men jeg synes det er vanskelig å forstå. Jeg har aldri kommet i en situasjon der jeg har blitt så fundamentalt misforstått. Men ja; jeg oppfattet det som en reell reaksjon fra henne der og da.”*

Telle sier at hun ikke oppfatter at de er enige om hva som er blitt sagt i telefonsamtalen. Det viktigste med møtet var for henne å få en unnskyldning og en bekreftelse på at truslene ikke ville bli realisert, samt å legge en demper på konfliktnivået fremfor en ytterligere eskalering. Hun forteller Ingebrigtsen og Andreassen at hun reagerte kraftig på at arbeidsplassen hennes ble truet. Telle opplever at Ingebrigtsen tar saken på alvor, men at Andreassen ikke gjør det i samme grad.

Telle forteller videre fra møtet: *“Vi snakket om at jeg vurderte anmeldelse. I møtet ble vi enige om at jeg ikke anmelder under forutsetning av at jeg får en uforbeholden unnskyldning, truslene realiseres ikke, og så forsøker vi å legge lokk på det. Det var vi enige om.”* Telle utdyper *“å legge lokk”* på saken med: *“Jeg hadde ingen interesse av at saken skulle bli offentlig kjent. Det ville skade Helse Nord, UNN og alle impliserte. For meg var det viktigste å få aksept for at det han hadde gjort ikke var akseptabel adferd, og opplever at jeg fikk det, og en unnskyldning”*. Telle sier at hun etter møtet håpet at saken var ferdig: *“Klimaet mellom Helse Nord RHF og UNN, samt det ødeleggende debattklimaet i PCI-saken var mer mitt hovedfokus enn Ingebrigtsen.”*

Ingebrigtsen uttrykker i møtet bekymring for at så mange er orientert om saken og koblingen til ham. Telle mener det ikke vil bli noe problem siden hun har forutsatt full taushet hos alle som er orientert. Ingebrigtsen sier at de blir enige om at Telle gjentar budskapet overfor de som er orientert om saken.

Ingebrigtsen og Telle har ulik forståelse av hva som blir avtalt i møte 18.12.2017. Telle sier at hun opplever at Ingebrigtsen i møtet erkjenner og beklager truslene og lover at de ikke skal realiseres. På sin side lover hun ikke å anmelde. Partene er enige om at de ikke ønsker publisitet om saken. Ingebrigtsen og Andreassen oppfatter at de i møtet 18.12.2017 skværer opp. Ingebrigtsen uttaler at han oppfatter tydelig at saken nå er lukket.

I en senere samtale med Andreassen gir Ingebrigtsen likevel uttrykk for at han ikke føler seg trygg på at Telle ikke vil anmelde. Andreassen informerer Telle om dette, hvorefter Telle bekrefter løftet i en sms til Ingebrigtsen den 21.12.2017: *“Hei Tor, vi inngikk en avtale mandag. Den står ved lag. Ring meg om du har behov for det. Marianne.”*

Telle orienterer Vorland etter møtet. Hun informerer også Knudsen etter nyttår om at hun ikke ville anmelde.

Det foreligger ingen skriftlig dokumentasjon fra dette møtet.

De første dagene i 2018 mottar Helse Nord RHF og Telle flere henvendelser fra media med spørsmål om hun vil anmelde saken. Etter råd fra Knudsen formulerer Telle, med mål om å lukke saken, en pressemelding 04.01.2018 hvor hun bekrefter at hun ikke vil anmelde. Ingebrigtsen og Andreassen forelegges teksten og mener at den burde avrundes noe, men Telle fastholder at hun ønsker å sende ut sitt forslag. Etter pressemeldingen blir det stille om saken i media.

Pressemeldingen sendes til styret 04.01.2018 etter initiativ fra Vorland som i den forbindelse uttaler til PwC: *“Det stod i pressemeldingen at det ikke lenger var grunn til å tro at sanksjonene ville iverksettes. Mens styret hadde jo tenkt at sanksjonene mot Ingebrigtsen skulle iverksettes. Da tenkte jeg at hun kunne ikke si det i media uten å informere styret sitt først. De var jo for at det skulle være sanksjoner. Det ordnet seg. Men da jeg traff dem igjen den 16.1., var de fortsatt ikke innstilt på at Ingebrigtsen skulle fortsette i jobben.”*

I følge Telle viser "sanksjoner" i pressemeldingen til innholdet i truslene og at det ikke lenger var grunn til å tro at disse ville bli realisert. Telle sier at: *"det var ingen enighet i styremøtet 13.12.2017 om at det skulle iverksettes sanksjoner mot Ingebrigtsen."*

Vorland sier videre at han anså saken for å være av en slik karakter at det kunne bli rettet henvendelser fra media til HOD. Han informerer derfor på eget initiativ ekspedisjonssjefen i Eieravdelingen den 04.01.2018. Samme dag tar statsråden kontakt med Vorland for en orientering. Vorland orienterte verken Telle eller noen i UNN om at han hadde informert HOD.

Informasjonsmøte 16.01.2018

I tilknytning til et felles foretaksmøte 16.01.2018 med styrene i de andre RHF-ene, blir styret i Helse Nord RHF innkalt til et informasjonsmøte. I innkallingen, som sendes 05.01.2018, vises det til behandlingen av styresak 145-2017 Eventuelt - sak A ad. Personalsak. Det fremgår av innkallingen at styreleder og adm. direktør ønsker å orientere styret i Helse Nord RHF om status i saken.

Paulke, som sender innkallingen, sier til PwC at informasjonsmøtet blir initiert av Telle, uten at hun husker på hvilken måte dette skjedde. Paulke sier hun ble bedt om å organisere et uformelt møte før foretaksmøtet 16.01.2018, for å diskutere trusselsaken. Styret er ifølge Paulke utålmodige og oppfatningen er at saken må få konsekvenser for Ingebrigtsen.

Telle sier hun ikke blir kontaktet av noen styremedlemmer mellom styremøtet 13.12.2017 og foretaksmøtet 16.01.2018. Før foretaksmøtet blir hun kontaktet av administrasjonen: *"som sa det var ønskelig med et informasjonsmøte om status i saken. Jeg forstår det dithen at noen i styret hadde etterspurt dette."* Telle er skeptisk til å involvere nye styremedlemmer og etter administrasjonens forslag avholdes informasjonsmøtet før det nye styret er konstituert.

I møtet gir Telle og Vorland en orientering om sakens utvikling siden styremøtet den 13.12.2017. Telle sier til PwC: *"Det ble gitt info om pressemeldingen og at saken sånn sett var lukket fra min side"*. Telle forteller at hun personlig ønsket at saken skulle finne sin løsning: *"Jeg hadde faktisk tillit igjen til Ingebrigtsen, jeg trodde oppriktig at han angret. Jeg opplevde han hadde bedt om unnskyldning. Jeg følte meg trygg på at han ikke skulle realisere noen trusler."* Hun sier samtidig: *"Jeg hadde ikke fullt så stor tillit til Andreassen som jeg opplevde i større grad bagatelliserte saken i møtet 18.12.2017."*

Under orienteringen i styret opplyser Vorland om et avtalt møte med Ingebrigtsen 19.01.2018. PwC har gjennom intervjuene fått inntrykk av at det i møtet 16.01.2018 blir uttrykt ulike oppfatninger av hva som burde være konsekvensen for Ingebrigtsen. Det er også en ulik forståelse av hvilke signaler Vorland skal formidle til Ingebrigtsen 19.01.2018.

Telle opplever at det er to leire i styret: *"Alle syntes det var problematisk at truslene hadde kommet, og at en demokratisk beslutningsprosess var forsøkt påvirket, men de fleste mente også at det var viktig at det nå ble ro rundt dette."* I følge Telle har styret ulike meninger knyttet til om Ingebrigtsen kan fortsette i stillingen, men det blir ikke gjennomført noen votering eller fattet noe vedtak. Styret var heller ikke i posisjon til å gi Vorland noen bestilling på dette. Hun forventet at UNN-styret behandlet saken.

Denne forståelsen støttes i hovedsak av styremedlem Sverre Arne Jenssen som sier at: *"oppsummeringen av det møtet ble at Vorland ville ta saken opp med Ingebrigtsen."* Jenssen legger i samtalen med PwC til at: *"Det var ingen votering eller lignende så jeg kan ikke si hva det enkelte styremedlem mente om saken. Jeg tror at om Ingebrigtsen og Vorland hadde kommet ut av møtet med en annen konklusjon enn at Ingebrigtsen skulle gå av, så hadde det vært akseptabelt og helt OK så lenge saken var ryddet bort og det var enighet om dette ikke var arbeidsformen. Så tror jeg noen tenkte at den mest nærliggende konklusjonen var at han ville trekke seg."*

Vorland fikk ikke i informasjonsmøte 16.01.2018 noen marsjordre, det fremkom bare at saken ville være tema i det planlagte møtet.”

Styrets nestleder Inger Lise Strøm sier også at Vorland ikke fikk noe formelt mandat. Hun uttrykker overfor PwC at det gis et klart signal fra styret om at de ønsket at Vorland, i et møte allerede avtalt med Ingebrigtsen, gir beskjed om at styret i Helse Nord RHF ikke lenger har tillit til ham. *“Jeg husker ikke eksakt hva vi sa til Vorland, men han skulle uansett ha et møte med Ingebrigtsen og ville da ta opp denne saken med Ingebrigtsen.”*

Paulke møter som styresekretær. Hennes forståelse er at styret er tydelig på at Ingebrigtsen må gå, men at Telle ikke er like tydelig på dette.

Vorland oppfatter signalene i møtet som at: *“styret var ganske klar på at de ikke ville slå seg til ro med at Tor fortsatte i stillingen.”* Vorland sier at han opplyste styret om at det planlagte møte 19.01.2018 var mest for å høre Ingebrigtsens versjon, *“men hvis det er viktig for styret, så kan jeg selvfølgelig formidle dette til Ingebrigtsen.”*

Det foreligger ingen skriftlig dokumentasjon fra dette møtet.

Møte mellom Ingebrigtsen og Vorland 19.01.2018

Ingebrigtsen forteller til PwC at han etter 10 år i ledelsen ved UNN planla for en avgang i løpet av de nærmeste ett til to årene. Dette er kjent både på styrenivå og hos ledelsen RHF-et. Ingebrigtsen sier at han etter samtalen om pressemeldingen med Telle 04.01.2018 forstår at det ville bli vanskelig å få til et velfungerende samarbeid. Han bestemmer seg derfor tidlig i januar for å si opp med fratreden omkring sommeren 2018.

Vorland sier i sin beskrivelse av møtet med Ingebrigtsen 19.01.2018 at Ingebrigtsen har en helt annen versjon av samtalen 11.12.2017 enn hva han hadde fått referert fra Telle. Vorland sier til PwC at han kjenner Ingebrigtsen som sannferdig, men at han i denne saken forteller Ingebrigtsen at han står på Telle sin side. I følge Vorland responderer Ingebrigtsen med at *“da trekker jeg meg fra stillingen”*. Vorland mener at han ikke oppfordrer Ingebrigtsen til å gå, men at dette er en konklusjon han selv trekker da han forstår at Vorland støtter Telle. Samtidig erkjenner Vorland at han indirekte ber Ingebrigtsen om å gå gjennom sitt utsagn til Andreassen om at: *“hadde det vært en av mine direktører, hadde han måttet gå”*.

Ingebrigtsen forteller fra møtet med Vorland at de raskt kommer inn på spørsmålet om hans avgang: *“Vi kom frem til samme konklusjon som jeg selv hadde kommet til, nemlig det at avgang så fort som mulig var lurt.”* Ingebrigtsen sier til PwC at han stilte kontrollspørsmål om hva som ville skje dersom han ikke sluttet frivillig. Vorlands respons på dette er at styret i RHF-et da vil forfølge saken videre. Ingebrigtsen oppfatter at det betyr at Helse Nord RHF vil sette inn et nytt styre på våren. Ingebrigtsen og Vorland blir enige om at han skal si opp i februar og stå ut oppsigelsestiden.

Vorland sier til PwC at han synes Ingebrigtsens beslutning var klok: *“men det sa jeg ikke til ham. Jeg har jo ikke noen styringslinje til ham. Men jeg kan oppfordre ham til å gå - en slik avtale har vi med alle direktørene. Men det gjorde jeg ikke i denne saken. Jeg sa at han, hvis han ville trekke seg, måtte avklare det med sitt styre, både dato og måten han ville gå av på.”* Men som jeg også sa: *“Vi (RHF-et) er ikke ute etter å kveste deg. Bli enig med styret ditt. Vi vil ikke legge oss opp i avgangen.”*

Det foreligger ingen skriftlig dokumentasjon fra dette møtet.

Etter møtet med Vorland ringer Ingebrigtsen til Andreassen og sier at han har fått sparken. Andreassen responderer etter eget utsagn med at hun ikke trodde dette var så alvorlig.

Ingebrigtsen sier opp sin stilling i UNN

Ingebrigtsen har en del kontakt med Andreassen den 03. og 04.02.2018. Den 05.02.2018 blir styret ved UNN innkalt til møte. I møtet får styret informasjon om at Ingebrigtsen sier opp. Bakgrunnen for oppsigelsen blir oppgitt å være at timingen nå er riktig. Ingebrigtsen har sittet i mer enn ti år og ønsker nå å gjøre noe annet. Oppsigelsestiden skal være seks måneder. Styremedlem Helga Marie Bjerke sier at det i møtet 05.02.2018 ikke ble opplyst om telefonsamtalen mellom Ingebrigtsen og Telle 11.12.2017. Det foreligger ikke protokoll fra dette møtet.

Ingebrigtsen kontakter samme kveld kommunikasjonssjef Pettersen ved UNN for å utforme en pressemelding til neste dag. Ingebrigtsen sender også utkastet til pressemelding til Vorland. Vorland sier at: *“pressemeldingen var veldig god og at de trygt kan sende denne ut”*.

Informasjon om Ingebrigtsens avgang publiseres på UNNs intranett på morgenen 06.02.2018. Like etter blir alle ansatte ved UNN informert i en e-post. Deretter sendes pressemeldingen om Ingebrigtsens fratreden ut. Pettersen og Ingebrigtsen organiserer intervjuer fra kl 13.00 samme dag.

Media er opptatt av om det er en kobling mellom avgangen og PCI-saken. Avisa Nordlys publiserer nyhetssaken samt en kommentar med innledningen *“PCI-saken har krevd sitt første offer”*. UNN forsøker å påvirke fremstillingen i pressen, og Pettersen sier: *“Vi kontaktet Nordlys, men fikk beskjed om at vi ikke hadde noe med hvordan de publiserte og vinklet så lenge sitatene var korrekte.”*

På spørsmål fra media om PCI-saken hadde påvirket avgjørelsen, sier Ingebrigtsen at han svarte: *“Ja timingen, men ikke beslutningen”*. Fanghol sier til PwC at han syntes pressemeldingen om oppsigelsen var god, men at han reagerte på at Ingebrigtsen koblet inn PCI-saken i sin kommentar til media da det ikke sto noe om dette i pressemeldingen. Han formidler dette i en telefonsamtale med Ingebrigtsen.

Den 06.02.2018 mottar Telle og Vorland en sms fra Ingebrigtsen om at mediebildet gir grunn til bekymring og at de kanskje bør koordinere seg. Meldingen besvares ikke.

Ingebrigtsens tilknytning til saken blir kjent gjennom media

På ettermiddagen 06.02.2018 ringer Dagens Medisin til Fanghol og sier at de vet, basert på anonyme kilder, hvem som har snakket med Telle på telefon den 11.12.2017. Fanghol informerer Knudsen om dette.

Knudsen kontakter Pettersen om at Dagens Medisin har ringt og spurt om Telle ville kommentere opplysningene om at Ingebrigtsen står bak truslene. Hun spør Pettersen om hva de nå skal gjøre. Pettersen har ingen tidligere kunnskap om at Ingebrigtsen er involvert i saken, og responderer med at hun har behov for en prat med sin sjef. Ingebrigtsen bekrefter overfor Pettersen at det er han som hadde hatt samtalen med Telle.

På kvelden den 06.02.2018 møtes det nye styret i Helse Nord RHF til temamøte for en presentasjon av Helse Nord og hvordan styret jobber. I løpet av temamøtet mottar Telle en sms fra Dagens Medisin: *“Der står det at de vet at det er Ingebrigtsen som har truet meg, og at de vil offentliggjøre det.”* Telle leser opp meldingen for styret. Vorland og Knudsen er også tilstede. Knudsen sier til PwC at hun etter temamøte drøfter med Telle og Vorland hva de nå skal gjøre. Dagens Medisin ønsker samtidig imøtegåelse, men ingen i Helse Nord responderer på dette samme kveld.

I forbindelse med at Ingebrigtsen og Andreassen er i Bodø 07.02.2018 for å delta på foretaksmøtet, takker de ja til intervju med Avisa Nordland knyttet til Ingebrigtsens avgang. Avisa konfronterer Ingebrigtsen med: *“Vi vet*

at det var du som truet Telle.” Ingebrigtsen benekter dette siden han mener at han i samtalen ikke har truet Telle.

Ingebrigtsen sier han på formiddagen 07.02.2018 også mottok en sms fra Pettersen som skriver at Dagens Medisin har ringt henne og fortalt at de fra en sikker kilde har fått kunnskap om hvem som har snakket med Telle 11.12.2017. Sammen med Andreassen prøver Ingebrigtsen å få kontakt med Telle og Vorland, samtidig som Pettersen forsøker å få kontakt med Knudsen, uten at de lykkes med dette. Den fysiske plasseringen i foretaksmøtet gjør at de heller ikke da oppnår kontakt, sier Ingebrigtsen og Andreassen. De involverte fra RHF-et gir uttrykk for at de ikke oppfattet at representantene for UNN søkte kontakt. Etter foretaksmøtet går Telle og Vorland direkte til et informasjonsmøte i styret i Helse Nord RHF kl 14.00 uten å ha vært i kontakt med Ingebrigtsen eller Andreassen. I møtet orienterer Telle om at Dagens Medisin har kunnskap om hvem som står bak truslene og at de kommer til publisere dette.

Dagens Medisin og Avisa Nordland publiserer med få minutters mellomrom saken like før kl 17.00 og navngir Ingebrigtsen, initialt basert på anonyme kilder. Begge ber om intervju med Telle.

Knudsen sier at Telle ønsker råd om hvordan media skal håndteres og diskuterer dette med Knudsen og Vorland. Vorland forteller at: *“Vi var jo veldig i tvil. Nå visste de hvem det var. Skulle vi si noe i media? Men å si “ingen kommentar” var det dumme vi kunne si, sa kommunikasjonsdirektøren.”* I følge Knudsen blir åpenhet og transparens valgt fordi media var detaljerte i sin fremstilling av hva som skulle vært sagt. *“Tror at ærlighet varer lengst” og det ble valgt som strategi. Dette for å unngå en mediesak hvor det stadig kom «nye avsløringer», og hvor partene blir drevet fra skanse til skanse. Alvorligheten i saken var en del av vurderingene som gjorde at åpenhet og transparens ble valgt som strategi”.* Telle sier at hun i ettertid har tenkt mye på om det var riktig å følge rådet hun fikk fra administrasjonen i Helse Nord RHF. Knudsen sier hun også i ettertid har tenkt mye på hvordan hun enda bedre kunne bidratt i rådgivningen av Telle.

I UNN diskuterer Pettersen, Ingebrigtsen og Andreassen saken og blir enige om at de trenger ekstern bistand. *“Vi fikk jo ikke kontakt med eieren vår”.* Pettersen kontakter TRY kommunikasjon og redegjør for saken.

Det er ingen koordinering eller kommunikasjon mellom representantene for Helse Nord RHF og UNN om mediehåndteringen. Vorland sier at *“Jeg vet ikke om kommunikasjonsdirektøren vår hadde kommunikasjon med UNN før RHF-et gikk ut i media, men jeg hadde ikke det. Jeg tror ikke Telle hadde det heller.”* Telle sier: *“Vi diskuterte ikke om vi skulle ta kontakt, og tok heller ikke kontakt, med Andreassen, Ingebrigtsen eller UNN om offentliggjøringen.”*

På ettermiddagen 07.02.2017 responderer Vorland på Ingebrigtsens forsøk på å nå ham tidligere på formiddagen. I følge Ingebrigtsen sier Vorland at Ingebrigtsen ikke hadde noe annet valg enn å trekke seg. Til PwC sier Vorland at *“Ingebrigtsen hadde jo først fått en mulighet til å stå litt lenger i jobben, men nå ble det jo en litt annen sak.”*

Telle besvarer på kvelden 07.02.2018 henvendelsene fra mediene og bekrefter at det er Ingebrigtsen som står bak de påståtte truslene. Hun stiller også til intervju med Dagens Medisin. Dagens Medisin tar kontakt med Pettersen, sier at Telle har stått frem og spør om UNN vil komme med tilsvarende svar. Pettersen forteller at Ingebrigtsen ble opprørt da han mente at Telle hadde brutt avtalen. Ingebrigtsen sier til PwC: *“Vi oppfattet dette som graverende. Hun gjenga i det intervjuet ikke at vi hadde skværet opp. Det var som om møtet 18.12.2017 ikke hadde funnet sted. Hun gjentok beskyldningene om at jeg hadde fremsatt trusler, og sa ingenting om at vi i møtet 18.12.2017 hadde vært enige om at hennes opplevelse av trusler var basert på misforståelser.”*

Telle sin forståelse av avtalen fra 18.12.2018 er at hun ikke skulle anmelde saken mot at Ingebrigtsen erkjente truslene. Hun sier til PwC at *“vi var langt fra enige om at min opplevelse av trusler var basert på misforståelser. Vi var enige om at vi ikke ønsket publisitet.”*

UNN formulerer et sitat til Dagens Medisin om at Ingebrigtsen aldri hadde ment å true Telle, at han var en engasjert sykehusdirektør og at han beklaget hvis Telle hadde opplevd samtalen som truende. Dagens Medisin tar med sitatet når de trykker saken.

Pettersen forteller at de var enige om at UNNs kommunikasjonsstrategi skulle være å begrunne Ingebrigtsens opptreden som engasjement for en sak og et fagmiljø. Han skulle beklage hvis Telle hadde opplevd dette som trusler. Ingebrigtsen skulle fortelle sin historie i Nordlys 08.02.2017. *“Men vi følte oss fortsatt utrygge på RHF-et, vi hadde fortsatt ikke hørt noe fra dem.”*

Før foretaksmøtet 07.02.2018 kontakter Knudsen styremedlem i UNN, Skjelvik. Knudsen vil forsikre seg om at det også er kjent for styret i UNN at Ingebrigtsen står bak de påståtte truslene. Skjelvik sier til PwC: *“Jeg ble opprørt over at vi ikke var informert. Jeg tror det var en oppfatning i RHF-styret om at styret i UNN kjente til saken. Jeg hadde umiddelbart en samtale med Hilde Rolandsen.⁷ Hun trodde også at styret i UNN hadde vært informert”*.

I samtale etter foretaksmøtet bekrefter Andreassen overfor Skjelvik at Ingebrigtsen er den som skal stå bak de påståtte truslene. Ingebrigtsen deltar i deler av samtalen. Skjelvik gir uttrykk for at hun mener styret ved UNN burde vært informert tidligere, og at styret nå må bli informert. Hun gjentar dette i en sms til Andreassen som bekrefter at hun vil ta en ringerunde samme kveld.

Andreassen innkaller til telefonstyremøtet i UNN 07.02.2018 kl. 21.00. Der orienterer hun om saken og om taushetsløftet hun og Ingebrigtsen mente de hadde gitt Telle. Andreassen sier til PwC at hun i dette møtet forteller Ingebrigtsen sin versjon av saken. Skjelvik tar opp at styret burde ha blitt informert tidligere for å sikre at de hadde samme informasjon som styret i Helse Nord RHF.

Ingebrigtsen kommer inn på slutten av møtet. Han forteller til PwC at: *“jeg ble oppfordret til ikke å trekke meg, men derimot til å fortelle min side av historien.” Jeg opplevde nå å stå i skvis mellom eier og egen arbeidsgiver. Eget styre ønsket at jeg skulle avvente avgang til juni, slik som planlagt.”*

Det finnes ikke protokoll eller referat fra dette møtet.

Telle og Strøms telefonmøte med UNN-styret

Den 08.02.2018 blir det holdt stabsmøte i Helse Nord RHF, noe som er vanlig etter styremøtene. Skjelvik sier i denne forbindelse til PwC at: *“min oppfatning var at Vorland gikk langt i å informere detaljert om saken til hele staben. Det var sikkert 30 personer til stede.”*

Etter møtet ber Skjelvik om en samtale med Vorland, der hun sier at hun, som UNN-styrets representant fra RHF-et, synes det er rart at de ikke snakker med henne om saken på et tidligere tidspunkt: *“Vorland tilbød seg å spørre om Telle var villig til å stille i styret på UNN for å gi informasjon. Jeg trodde det i så fall skulle skje i forståelse med styreleder på UNN”*.

Vorland gir deretter beskjed til Paulke om å kalle inn styret i UNN til et ekstraordinært styremøte uten administrasjonen til stede. Han sier om dette til PwC: *“Både Telle og Strøm hadde en klar følelse av at styret til UNN ikke var informert om saken. Det var et ønske å informere styret direkte, for det hadde ikke Andreassen gjort da hun mente at de den 18.12.2018 ble enige om ikke å informere flere enn de som på det tidspunktet visste, men det mener altså ikke Telle.”*

---

⁷ Rolandsen er leder for eierstyring i Helse Nord og Vorland sin stedfortreder.

Andreassen forteller til PwC: *“kl 12:23 fikk jeg en SMS om at Telle og Strøm ønsket å innkalle UNN-styret til et telefonmøte. Jeg ringte da Telle og spurte, ref. styringslinjer, hvem som hadde rett til å kalle inn UNN-styret, hvorpå hun svarte at hun beklaget fremgangsmåten. Men opprettholdt innkallingen. Kl 12.50 fikk jeg sms-innkalling til møte kl 1400. Tema var “hendelsesforløpet i saken”. Orienteringen skulle skje uten administrasjonen til stede. Kl. 13.59 fikk jeg påloggingsinformasjon og kl 14.01 var jeg innlogget. Da hadde de startet uten meg. Styret i UNN ble bondefanget.”*

Det blir en amper stemning i telefonmøtet. Telles agenda er å redegjøre for saken, men hun blir konfrontert av flere styremedlemmer ved UNN. Skjelvik sier til PwC at *“Essensen i budskapet fra Telle var at hun ikke ønsket å anmelde og at hun ønsket at Ingebrigtsen skulle få gå med verdighet. Men styret i RHF-et var enig om at Ingebrigtsen måtte gå da de ikke hadde tillit til ham; de skal ha sagt at de ikke “hadde tillit til en direktør som forsøkte å instruere styret”.*

Telle sier til PwC at styret i Helse Nord RHF mente truslene og forsøket på å påvirke et vedtak var uakseptabelt, men styret stod ikke samlet bak en beslutning om at Ingebrigtsen måtte gå.

Flere i UNN-styret er også frustrerte over at de ikke er informert tidligere og viser til at det er naivt å tro at media kan holdes utenfor når det allerede var orientert om påståtte trusler i offentligheten. I tillegg var det kjent for mange hvem som skulle ha framsatt disse truslene. Andreassen viser til taushetsløftet hun mener ble inngått i møtet 18.12.2017 som forklaring på at hun ikke hadde sagt noe om saken til styret eller til avisen. Telle sier til dette at hun er *“kjempeoverrasket over at Andreassen ikke hadde sagt noe til styret. Og jeg var skuffet da jeg følte at det var bagatellisert.”*

Espeland forteller at styret reagerte kraftig på Telles sin informasjon: *“Jeg tok initiativ til å avslutte møtet. Det ble ikke gjort noe vedtak, og jeg har heller aldri sett noen protokoll eller referat fra møtet.”*

Det foreligger ingen skriftlig dokumentasjon fra dette møtet.

Ingebrigtsen, Andreassen og Espeland går av

Ingebrigtsen stiller til intervju i Nordlys 08.02.2018 i samsvar med UNN sin mediestrategi.

Like før styremøtet i UNN 08.02.2018 kl 13 intervjues Vorland i Avisa Nordland. Han gir der uttrykk for at truslene er den direkte årsaken til at Ingebrigtsen må gå av som administrerende direktør ved UNN. Ingebrigtsen forteller til PwC at: *“Vorland også i Avisa Nordland sa at hadde det vært en av hans direktører som hadde kommet med slike trusler, hadde han fått sparken. Jeg oppfattet dette som at han i praksis sa meg opp for åpen scene i media, og skjønnte da at jeg måtte gå umiddelbart”.* Pettersen sier at hun opplever at eierne kjører en kamp i media mellom UNN og RHF-et med troverdighet som strategi.

Senere samme dag blir det avholdt et nytt telefonstyremøte på UNN. Formålet er å definere veien videre. UNN-styret anser dette som en personalsak som bør håndteres av UNN-styret. Flere har lyst til å se på muligheten for å beholde Ingebrigtsen, blant annet på grunnlag av at UNN skulle inn i en vanskelig omstilling knyttet til PCI. Dersom Ingebrigtsen skal gå av med det samme, ville det bli driftsmessig vanskelig. Espeland får derfor fullmakt av styret til å kontakte både Ingebrigtsen og Vorland på vegne av UNN-styret for å sondere terrenget med tanke på å finne en løsning som innebærer at Ingebrigtsen kan fortsette frem til sommeren.

Espeland forteller til PwC: *“Ingebrigtsen var villig til å stå fram til sommeren. Jeg snakket med Vorland på kvelden 08.02.2018 og spurte om han så for seg en mulighet for at Ingebrigtsen fortsatte frem til sommeren. Vorland var veldig tydelig på at det gjorde han ikke. Det ble gitt en tydelig tilbakemelding på at UNN-styret må ta ansvar, ellers ville Helse Nord RHF ta affære. Jeg ringte deretter til Andreassen og refererte til samtalen med Vorland. Det var både styret i Helse Nord RHF og Vorland som mente Ingebrigtsen måtte gå.*

Andreassen ba meg da om å ringe til Ingebrigtsen og informere om resultatet av samtalen med Vorland seint på kvelden, hvilket jeg gjorde.” Telle sier til PwC at hun er ukjent med at denne dialogen har funnet sted.

Vorland sier til PwC at Ingebrigtsen ringte ham samme kveld: “og da ble vi enige om at nå var det ikke noen oppsigelsestid, nå måtte han bare gå umiddelbart. Og han var interessert i det selv også.”

Den 09.02.2018 kl 13:00 er det innkalt til et nytt ekstraordinært styremøte på UNN. Ingebrigtsen ber i møtet om å få fratrukke umiddelbart. Etter det informerer Andreassen og Espeland om at de også trekker seg fra sine verv i styret. Andreassen sier til PwC: “Jeg bestemte meg; skulle Ingebrigtsen gå, ville jeg gå også.” Hun spør foretaksadvokaten om hvilke formaliteter som skal ivaretas. Deretter ringer hun Skjelvik og Telle og gir beskjed om at hun fratrukker.

Nytt UNN-styre konstitueres samme ettermiddag.

I etterkant har det vært avholdt et felles ledergruppemøte for Helse Nord RHF og UNN HF⁸ og et allmøte ved UNN⁹ for å snakke om saken.

---

⁸ 19.02.2018

⁹ 21.02.2018

Vurderinger av funn

Basert på hendelsesforløpet og aktørenes handlinger slik de er beskrevet ovenfor, vil vi i det følgende presentere PwCs vurderinger av de involvertes handlinger i saken. I tråd med vårt mandat og oppdragsforståelse i tilbudet, har vi gitt uttrykk for vår vurdering av hvordan de sentrale personene i denne saken, gitt deres aktuelle roller, skulle eller burde opptrådt overfor hverandre, da med fokus på faktisk instruksjonsmyndighet, dialog i eller utenfor tjenestevei og dialogens innhold, særlig sett opp mot god ledelsespraksis.

Advokatfirmaet Simonsen Vogt Wiig (i det følgende omtalt som SVW) har foretatt juridiske vurderinger av de samme forhold. Vurderingene er gjort opp mot helseforetakslovens styringsstruktur, vedtekter for styrene for helseforetakene og veileder for styrearbeid i helseforetakene. Det sentrale i vurderingen er selve prosessen og relevante aktørenes aktiviteter og håndtering i lys av nevnte rammeverk.

Adgang til uformell kontakt mellom nivåer i konsernet

Helseforetaksloven inneholder ingen regler som hindrer ansatte, heller ikke administrerende direktør i et underliggende HF, å kontakte styremedlemmer i RHF-et. At Ingebrigtsen tar kontakt med Telle for «en myk prat» om PCI-saken, utgjør således ikke et lovbrudd. Samtidig kan det stilles spørsmål ved om dette var en hensiktsmessig kommunikasjonslinje. Av intervjuene fremkommer det imidlertid at Helse Nord over tid har praktisert en mer uformell kommunikasjonslinje på tvers av nivåer.

For PwC synes det klart at Ingebrigtsen opplever at UNNs bekymringer i PCI-saken ikke når frem til styret i RHFet fordi den filtreres av RHF-administrasjonen. Etter hans vurdering er det underkommunikasjon gjennom utredningsprosessen der han frykter beslutningen vil forringe PCI-tilbudet i Nord-Norge. Frustrasjonen fremkommer også av et åpent brev til styreleder Telle fra 16 overleger ved UNN, også vedlagt styresaken om PCI 13.12.2017. I brevet etterlyses faglig debatt og det står at: *“hovedproblemet i PCI-saken er etter vår mening at vi ikke har lykket med å etablere en felles situasjonsforståelse”*.

På denne bakgrunn ringer han Telle for en siste prat om PCI-saken. Han avklarer det med egen styreleder i forkant. Formålet med samtalen er å påvirke Telle i utfallet av PCI-saken, samtidig som ingen av partene tror at Ingebrigtsen formelt skal ha beslutningsmyndighet eller kompetanse til å styre beslutningen til Telle i PCI-saken.

Partene har ulik forståelse av innholdet i samtalen

Beskrivelsen av hendelsesforløpet viser at Ingebrigtsen og Telle har ulik erindring og forståelse av telefonsamtalen hva gjelder dens innhold og form. Mens Telle mener seg utsatt for en svært ubehagelig opplevelse og at det er framsatt trusler som skulle ramme hennes virke utenfor det å være styreleder i Helse Nord RHF, forstår ikke Ingebrigtsen før senere hvordan han i samtalen har berørt Telle. Det synes samtidig å være enighet om at ikke alle utsagn fra Ingebrigtsen er saklige og egnet til å opplyse saken. For selv om argumentene er faglig fundert, er han svært insisterende og beveger seg tidvis utenfor det som PwC mener er rammene for saklig informasjon og kommunikasjon. For PwC fremstår samtalen som et siste desperat forsøk på å nå gjennom i RHF-styret, noe samtalen også bærer preg av.

Partene har ulik vurdering av om samtalen inneholdt trusler eller på annen måte kan sies å være en uakseptabel adferd. Ingebrigtsen har imidlertid akseptert Telle sin opplevelse av innholdet, tatt saken på alvor og beklaget til Telle. For øvrig ligger det utenfor PwCs mandat å vurdere i hvilken grad innholdet i samtalen kan anses å være av strafferettslig karakter.

En sak på to nivåer

For Telle fremstår etterspillet mot Ingebrigtsen som en sak som må løses på to nivåer: et personlig og et personalmessig.

På det personlige nivået foreligger det Telle oppfatter som en trussel mot henne som person. Telle vil ha en personlig unnskyldning fra Ingebrigtsen og en forsikring om at de påståtte truslene ikke blir realisert. Til PwC sier Telle at hun får denne bekreftelsen i møtet 18.12.2017 mellom henne, Ingebrigtsen og Andreassen. I samme møte blir det avtalt at hun ikke vil anmelde forholdet. Etter pressemeldingen 04.01.2018, der det også blir opplyst for pressen at hun ikke ønsker å anmelde saken, anser hun denne delen av saken som avsluttet. For Ingebrigtsen betyr unnskyldningen en erkjennelse av at han har opptrådt på en måte overfor Telle som hun opplevde svært ubehagelig. Men han erkjenner ikke å ha fremsatt trusler. Telle opplever at det er truslene som er beklaget.

På det andre nivået ligger de eventuelle personalmessige konsekvensene for Ingebrigtsen. Disse mener Telle ligger til UNN-styret å håndtere, og hun sier til PwC at hun tydelig gir Andreassen melding om dette i samtalen de har 17.12.2017.

Disse to nivåene fremsto ikke like tydelig for Ingebrigtsen, Andreassen eller styret, og heller ikke for administrasjonen i RHF-et, noe som etter PwCs vurdering fikk avgjørende betydning for hvordan saken ble håndtert videre.

Informasjonsdeling, taushetsplikt og temamøte

Etter samtalen med Ingebrigtsen ringer Telle til Vorland og gjennomgår samtalen. Neste dag, i møte med to av saksbehandlerne i PCI-saken, forteller Telle igjen om samtalen. Til PwC sier Telle at dette er for å understreke viktigheten av et godt beslutningsgrunnlag og for å illustrere klimaet. Telle velger videre å orientere styret om telefonsamtalen i styrets «temamøte» 12.12.2017. Spørsmålet er i hvilken grad informasjonen som gis er omfattet av taushetsplikten, jf. forvaltningslovens regler om taushetsplikt i §§ 13 flg., jf. helseforetaksloven § 5, og dersom det omfattes, om opplysningene likevel kan meddeles videre i medhold av fvl §13 b nr.3.

Etter SVWs vurdering er informasjonen om at Telle opplever seg truet av Ingebrigtsen omfattet av taushetsplikten etter forvaltningsloven § 13 første ledd nr. 1 om "personlige forhold", jf. helseforetaksloven § 5 som gir reglene anvendelse i helseforetak. Selv om opplysningen er underlagt taushetsplikt har Telle anledning til å dele slike opplysninger med Vorland og styremedlemmene etter forvaltningsloven § 13 b nr. 3 der det fremgår at taushetsplikt ikke er til hinder for «at opplysningene er tilgjengelig for andre tjenestemenn innen organet eller etaten i den utstrekning som trengs for en hensiktsmessig arbeids- og arkivordning». Vorland og styremedlemmene må i denne sammenheng anses som "andre tjenestemenn innen organet", og informasjonen er relevant for deres arbeid.

SVW mener imidlertid at Telles informasjon til to av saksbehandlerne i PCI-saken ikke omfattes av unntaket om informasjonsbehov, da saksbehandlerne etter SVWs vurdering ikke kan sies å ha tjenstlig behov for denne kunnskapen om hvem som står bak de påståtte truslene. Dette forholdet må derfor anses som brudd på taushetspliktsreglene.

«Temamøtet» er et uformelt møte, et formøte, med formål om å planlegge neste dags styremøte. Det foreligger således ingen formell innkalling med agenda og det skrives ikke referat eller protokoll fra møtet. Det kan imidlertid stilles spørsmål til om dette møtet har et innhold som gjør at det skulle vært satt som et styremøte etter helseforetaksloven §§ 26 og 26a. Styret hadde uansett adgang til å lukke møtet.

Av intervjuene fremkommer det at formålet med "temamøtet" er å forberede PCI-saken til behandling i styremøtet neste dag. I utgangspunktet er det tillatt for styret å avholde slike forberedende møter, så lenge dette

ikke erstatter drøfting og beslutning i formelt styremøte. Prinsippet om møteoffentlighet innebærer ikke at offentligheten skal ha tilgang til enhver meningsutveksling om saken, og særlig styreleder har et saklig behov for å ha en viss regi på selve styremøtet og dermed behov for å forberede dette. Og selv om det nok kan forekomme adskillig reell meningsutveksling om selve saken i temamøtet, vil også saken bli både drøftet samt konkludert i et offentlig styremøte. Det er således ikke krav om at temamøtet skulle vært satt som styremøte, og temamøtet representerer etter SVWs vurdering således ikke brudd på helseforetaksloven.

RHF-styret sin oppfølging og styremøtet 13.12.2017

I styremøte 13.12.2017 behandler styret i RHF-et PCI-saken. Innledningsvis leser Telle opp teksten med den anonymiserte referansen til samtalen med Ingebrigtsen: *“Det er til og med fremkommet trusler, og innhold og alvorlighetsgrad er slik at jeg til og med vurderer politianmeldelse.”*

PwC stiller spørsmål ved om det kommunikasjonsfaglig er klokt å legge til rette for spekulasjoner ved å informere om trusselen i et offentlig styremøte som blir streamet på TV med svært mange seere. I det opphetede debattklimaet som var tilfellet i PCI-saken, må det påregnes at media ville ønske å forfølge denne informasjonen. Det er for oss overraskende at verken styrets medlemmer eller kommunikasjonsdirektøren ved RHF-et har innsigelser mot dette da man bør kunne forutse at media blir spesielt opptatt av informasjonen knyttet til trusler og politianmeldelse.

Det blir under lukket del av styremøtet reist forslag om å behandle trusselsaken formelt. PwC har spurt flere om hvem som tok initiativ til dette, men det har ikke latt seg bringe på det rene. Det er fremkommet at styret anså saken såpass spesiell og alvorlig at de ønsket å vise formelt at de hadde en slik sak på bordet. Etter PwCs vurdering synes det som om styret i første rekke er opptatt av å gi et signal om at trusler ikke er akseptabelt.

PwC mener det er Telle i egenskap av å være styreleder som er “eier av opplevelsen”, da det er styreleder Telle som Ingebrigtsen prøver å påvirke gjennom å appellere til henne også som privatperson. Telle er i styremøtet tydelig på at hun vil følge opp saken selv, at hun må få tid på seg til å vurdere en anmeldelse. Det er flere i styret som stiller spørsmål ved dette.

Ut fra forvaltningslovens regler om habilitet¹⁰ kan det stilles spørsmål om Telle er inhabil til å ta del i styrets behandling av saken. I vurderingen må en skille mellom styreleders mulighet til å informere om egen opplevelse og styreleders mulighet til å delta i selve behandlingen av hvordan saken skal håndteres. Styreleders informasjon til styret er en nødvendig forutsetning for at styret skal ha en sak å behandle.

Styrets drøftelse av saken gjelder hvordan de påståtte truslene mot styreleder personlig skal følges opp. En slik direkte personlig tilknytning til saken må, etter vår vurdering, sies å være egnet til å svekke tilliten til styreleders upartiskhet i forvaltningslovens § 6 andre ledds forstand, slik at hun anses å være inhabil under selve behandlingen av saken. SVW mener derfor at Telle, som styreleder i RHF-et, skulle ha fratrudd som inhabil under styrets drøftelse og vedtak i «personalsaken».

Etter SVWs vurdering er det ingen indikasjoner på at det i behandlingen av saken i styremøtet blir skilt mellom den “personlige” delen og den “personalmessige”, og det synes som om det kun er Telle som har en slik todeling i tankene. Dette ville imidlertid ikke vært av betydning i vurderingen av Telles habilitet til å ta del i styrets behandling.

Etter PwCs vurdering fremstår det som klart at flere i RHF-styret tidlig mener at utgangen på saken må være at Ingebrigtsen blir fjernet. Det vises i denne forbindelse til Vorland som i møte med PwC sier: *«Styret ville at dette skulle få konsekvenser, for dette var uakseptabel oppførsel. Det var ikke alle som uttalte seg, men de som*

---

¹⁰ Forvaltningslovens regler om inhabilitet får også anvendelse på helseforetak, jfr. forvaltningslovens § 6, jf. helseforetaksloven § 5.

uttalte seg, ville at dette (les: arbeidsforholdet til Ingebrigtsen) skulle termineres ganske raskt.» Samtidig ønsker styret ikke å fjerne Ingebrigtsen tjenestevei. Til PwC forklares dette med at styret ikke ønsket full offentlighet om saken på dette tidspunkt, noe en slik behandling åpenbart ville medført.

Etter helseforetaksloven § 16 kan styret i RHF-et ikke treffe bindende beslutninger overfor UNN annet enn i foretaksmøte. Styret i RHF-et har heller ikke myndighet til å treffe vedtak som har rettslig bindende virkning som arbeidsgiverbeføyelser overfor administrerende direktør i UNN. Slike vedtak tilligger styret i UNN som arbeidsgiver. Dette gjelder både vedtak om opphør av arbeidsforholdet etter den særskilte regelen i helseforetaksloven § 36 og annen personalmessig oppfølging av daglig leder.

RHF-styret treffer 13.12.2017 vedtak om at administrerende direktør i RHF-et skal følge opp saken. Selv om styret i RHF-et ikke kan treffe vedtak som arbeidsgiver med virkning for administrerende direktør i UNN, er ikke RHF-styret avskåret fra å ta opp slike forhold i eget styremøte og eventuelt ha meningsutveksling og synspunkter om forholdet. Vedtaket var kun rettet mot administrerende direktør i RHF-et, og de er ikke avskåret fra å vedta at egen administrerende direktør skal følge opp saken. Vedtaket slik det er protokollført er således, etter SVWs vurdering, ikke i strid med helseforetaksloven §§ 16 eller 36.

Samtidig stiller PwC spørsmål ved om det var hensiktsmessig for styret i RHF-et å ta saken opp til formell behandling med tilhørende plikt til å ta dette inn i en offentlig protokoll, all den tid de ikke ønsker blest om saken. Saken protokolleres som personalsak og det fremgår at administrerende direktør bes om å følge opp. Dette åpner for spekulasjoner. Særlig sett i sammenheng med åpningen av styremøtet der det vises til truslene og en vurdering om politianmeldelse. For styret i RHF-et er ikke dette en personalsak, og slik det fremkommer av hendelsesforløpet beskrevet over, er det Telle som skal følge opp. Det gis med andre ord feilaktige opplysninger i protokollen for å unngå at det misvisende fremstår som om det er en personalsak som gjelder administrerende direktør i RHF-et.

Sett i lys av de konsekvenser deler av styret tidlig ser for seg for Ingebrigtsens, finner PwC det betenkelig at det ikke foreligger noe dokumentasjon fra saksbehandlingen utover en møteprotokoll som ikke fremstiller realitetene.

“Overlevering” av saken til UNN, møte mellom partene

Telle opplever at hun 17.12.2017 er tydelig på å formidle til Andreassen at det er styret i UNN som er Ingebrigtsens foresatte og at Andreassen som styreleder må håndtere den personalmessige delen av saken. På denne bakgrunn ønsker hun heller ingen oppfølging fra RHF-styret, men vil følge opp den personlige delen av saken selv. Andreassen er tydelig på at partene må møtes for å snakke sammen, og avtaler et møte på Telles kontor 18.12.2017. Det foreligger ingen dokumentasjon fra samtalen.

Ingebrigtsen og Telle har ulik forståelse av hva de blir enige om i møtet 18.12.2017. Telle sier hun opplever at Ingebrigtsen i møtet erkjenner og beklager truslene og lover at de ikke skal realiseres. På sin side lover hun ikke å anmelde. Partene er enige om at de ikke ønsker publisitet om saken. Ingebrigtsen og Andreassen oppfatter at Telle og Ingebrigtsen skværer opp. Ingebrigtsen uttaler at han tydelig oppfatter at saken nå er lukket. De er også enige om «å legge lokk på saken» slik at den ikke blir offentlig kjent. Det foreligger ingen dokumentasjon fra møtet.

PwC mener det fremstår som klart at Telle etter møtet ser seg ferdig med den personlige delen av saken og avventer UNN-styrets eventuelle oppfølging av den personalmessige delen, mens Ingebrigtsen og Andreassen anser at saken med dette på alle måter er ferdig og lukket. De tolker også det at «å legge lokk på saken» innebærer en konfidensialitetsavtale som medfører at heller ikke UNN-styret skal informeres.

Spørsmålet i denne sammenheng er om Andreassen, ved å unnlate og sette styremøte, unnlate å informere styret og ved å legge til rette for at saken skulle løses ved en konfidensiell avtale, brøt helseforetaksloven § 26, 29 av 40

28 eller 29. Etter helseforetaksloven skal styreleder innkalle til styremøter så ofte som det trengs, sett i lys av hva som er styrets ansvar og oppgaver. Det er klart at personalsaker som gjelder daglig leder hører inn under styret, ikke bare saker etter helseforetaksloven § 36.

Spørsmålet bør også her vurderes ut fra sakens to ulike nivåer. Som personalsak er det på det rene at Andreassen ikke har myndighet til å konkludere denne alene, uten styrebehandling. Derimot er det neppe noe hinder for at Andreassen fasiliterer en avtalelignende avslutning av saken, dersom hun anser saken som en personlig konflikt. Vi mener Andreassen på dette tidspunkt ønsker å løse opp i et personlig motsetningsforhold. Dersom en slik betraktning legges til grunn, er det SVWs vurdering at Andreassen ikke har opptrådt i strid med helseforetaksloven.

Det kan imidlertid stilles spørsmål ved om ikke Andreassen uansett burde informert styret i et (lukket) styremøte. Etter helseforetaksloven § 26 skal styreleder innkalle til styremøter så ofte som det trengs. Dette må igjen ses i lys av hva som er styrets ansvar og oppgaver. Etter helseforetaksloven § 29 skal styret føre tilsyn med daglig leder, og det er da nærliggende å legge til grunn at et slikt forhold knyttet til administrerende direktør må behandles i styremøte for at tilsynsansvaret skal kunne oppfylles. Det må således legges til grunn at Andreassen som styreleder brøt helseforetaksloven ved ikke å orientere styret i styremøte.

Informasjon til HOD

Etter råd fra Knudsen formulerer Telle, med mål om å lukke saken, en pressemelding 04.01.2018 hvor hun bekrefter at hun ikke vil anmelde. Etter pressemeldingen blir det stille om saken i media. Pressemeldingen sendes til styret i Helse Nord RHF 04.01.2018 etter initiativ fra Vorland.

Vorland sier videre at han anså saken for å være av en slik karakter at det kunne bli rettet henvendelser fra media til Helse- og omsorgsdepartementet. Han informerer derfor på eget initiativ ekspedisjonssjefen i Eieravdelingen den 04.01.2018. Samme dag tar statsråden kontakt med Vorland for en orientering. Vorland orienterte verken Telle eller noen i UNN om at han hadde informert HOD. Det kan i denne forbindelse stilles spørsmål om Vorland ved dette bryter taushetsplikten.

Forvaltningslovens regler om taushetsplikt i §§ 13 flg. gjelder i helseforetak, jfr. helseforetaksloven § 5. Opplysninger om at noen kan være utsatt for trusler er taushetsbelagt etter forvaltningsloven § 13 første ledd nr. 1 av hensyn til den som har blitt utsatt for dette. I dette tilfellet er opplysningene trolig også taushetsbelagte av hensyn til den som fremsetter trusler. Dette til tross for at opplysninger om kritikkverdige forhold i tjenesten i offentlige virksomheter i utgangspunktet ikke er taushetsbelagte, men de nærmere utdypningene av saken kan være det. Denne hovedregelen om offentlighet fordrer nok imidlertid at det kritikkverdige forholdet anses som endelig avklart og konkludert. Inntil da er nok slike kritikkverdige forhold å anse som taushetsbelagte.

Selv om forholdet i utgangspunktet er omfattet av taushetsplikten, er det likevel anledning til å dele en slik opplysning med HOD og statsråden etter forvaltningsloven § 13 b nr. 3. Organ- og etatsbegrepene kan riktignok være noe usikre når de skal anvendes på en helseforetaksmodell, men de beste grunner taler for å anse HOD som del av etaten i forvaltningslovens § 13 b nr. 3's forstand. Statsråden og ansatte i HOD må i denne sammenheng anses som "andre tjenestemenn innen etaten", og informasjonen er relevant for deres rolle som eier, jf. også Lovavdelingens uttalelse i sak 10244/2004:

"Etter fvl. § 13 b første ledd nr. 3 kan taushetsbelagte opplysninger i en viss utstrekning gjøres tilgjengelige for andre tjenestemenn 'innen organet eller etaten'. [...] Begrepet 'etat' er imidlertid ment å favne videre enn kun det enkelte forvaltningsorgan. Begrepet har ingen klar definisjon, men blir brukt som en samlebetegnelse på ulike organer innenfor samme gren av forvaltningen. Om bakgrunnen for å ta inn begrepet 'etat' i lovteksten heter det i Ot.prp.nr.3 (1976–1977) s. 29 at 'det under den ordinære behandling av en sak må være fri adgang til kommunikasjon mellom tjenestemennene innenfor samme forvaltningsorgan, med overordnede eller underordnede organer og med tilsvarende organer i andre distrikter'."

Det foreligger således ikke brudd på taushetsplikten da denne informasjonen etter SVWs vurdering kan gis til HOD og statsråden. Samtidig mener vi det er kritikkverdig at Vorland ikke informerer Telle, Andreassen og Ingebrigtsen om at denne informasjonen er gitt.

RHF-styrets behandling av saken 16.01.2018

Telle blir i forkant av felles foretaksmøte for alle RHF-ene 16.01.2018 kontaktet av administrasjonen «*som sa det var ønskelig med et informasjonsmøte om status i saken*». Telle er skeptisk til å involvere nye styremedlemmer, og etter administrasjonens forslag beslutter de å avholde informasjonsmøtet før det nye styret er konstituert. I innkallingen til styret i Helse Nord RHF vises det til behandlingen av styresak 145-2017 Eventuelt - sak A ad. Personalsak. Det fremgår av innkallingen at styreleder og administrerende direktør ønsker å orientere styret om status i saken.

I møtet gir Telle og Vorland en orientering om sakens utvikling siden styremøtet den 13.12.2017. SVW stiller i denne forbindelse spørsmål om informasjonsmøtet har et innhold som gjør at det skal settes som et styremøte etter helseforetaksloven §§ 26 og 26a. Som nevnt ovenfor gjelder regler om både dokumentoffentlighet og møteoffentlighet ved styrebehandling, og det er derfor viktig å fastsette hva som skal behandles i styremøte og hva som kan tas opp i andre typer møter. Det er også adgang til å lukke styremøtet.

Formålet med informasjonsmøtet synes å være en orientering om status i den konkrete saken. I utgangspunktet har styret adgang til å avholde uformelle møter som har karakter av ren informasjon om status i en sak. Det går imidlertid en grense mot saker som innebærer realitetsdrøftelser og beslutninger. Det foreligger ikke skriftlig dokumentasjon fra møtet, men vi anser det klart at møtet har et innhold tilsvarende det som ble tatt opp i styremøtet 13.12.2017. Det innebærer at møtet består av realitetsdrøftelser av hva som bør bli utfallet av trusselsaken, samt en beslutning om hvordan den videre skal følges opp. Etter SVWs vurdering er det i strid med helseforetaksloven §§ 26 og 26a å ikke sette dette møtet som et styremøte. Offentlighet kunne vært unngått ved å lukke møtet under behandling av saken.

For PwC kan det synes som om Helse Nord RHF har en mer utstrakt bruk av uformelle møter enn det helseforetaksloven legger opp til. Dette kan i praksis medføre omgåelse av offentlighet og hindre allmennheten innsyn i behandlingen av styresaker. Vi anerkjenner styremedlemmenes behov og hjemmel for å kunne diskutere utfordringer, strategisk arbeid og drive planlegging utenfor styremøte. Samtidig kan det synes som om lukkede møter også benyttes til ytringer man ønsker å unngå skal komme i offentlighetens lys. Vi har fått eksempler på uttalelser som skal ha vært uttrykt i styremøter i RHF-et, og i samtaler med PwC, der det ikke har vært ønskelig å bli sitert i rapporten, til tross for at uttalelsene ble godkjent da de kontradikerte sine referater.

Det er noe ulike gjengivelser av hva som ble sagt i møtet 16.01.2018, men flere i styret er tydelig på at Ingebrigtsen må gå. Vorland sier: «*Det stod i pressemeldingen at det ikke lenger var grunn til å tro at sanksjonene ville iverksettes. Mens styret hadde jo tenkt at sanksjonene mot Ingebrigtsen skulle iverksettes. Da tenkte jeg at hun kunne ikke si det i media uten å informere styret sitt først. De var jo for at det skulle være sanksjoner. Det ordnet seg. Men da jeg traff dem igjen den 16.1., var de fortsatt ikke innstilt på at Ingebrigtsen skulle fortsette i jobben.*» Paulke møter som styresekretær. Hennes forståelse er at styret er tydelig på at Ingebrigtsen må gå. Hun legger til at Telle ikke er like tydelig på dette.

Etter PwCs vurdering gir styret tydelige signaler til Vorland om en direkte oppfølging mot Ingebrigtsen med konsekvenser for hans arbeidsforhold. Grunnlaget for denne «bestillingen» synes å være misnøye med at Andreassen ikke bringer saken inn for behandling i UNN-styret eller at Ingebrigtsen forelegges andre konsekvenser. Samtidig har ingen av de som er intervjuet noe kontakt med Andreassen vedrørende eventuell behandling i UNN-styret mellom 18.12.2017 og 16.01.2018.

Selv om det er uenighet om i hvilken grad styret står samlet i en slik bestilling, finner PwC det klart at Vorland oppfatter det slik at styret i RHF-et ikke ville slå seg til ro med at Ingebrigtsen uten videre får fortsette i

stillingen og at Vorland får i oppgave å formidle dette til Ingebrigtsen, noe han gjorde. Styrets daværende nestleder Strøm sier at Vorland ikke får noe formelt mandat, men uttrykker at det gis et klart signal fra styret om at Vorland, i et møte de har avtalt om kort tid, skal snakke med Ingebrigtsen og gi beskjed om at styret i RHF-et ikke har tillit til ham lenger. Vorland sier i denne forbindelse: «*Styret var ganske klar på at de ikke ville slå seg til ro med at Tor fortsatte i stillingen.*» Han opplyser styret om at det planlagte møtet 19.01.2018 er mest for å høre Ingebrigtsens versjon, «*men hvis det er viktig for styret, så kan jeg selvfølgelig formidle dette til Ingebrigtsen.*»

I denne forbindelse stiller SVW spørsmål ved om styret og administrerende direktør i RHF-et, ved å ta initiativ direkte overfor Ingebrigtsen og be han vurdere sin stilling, opptrådte i strid med helseforetaksloven §§ 16 eller 36?

Som nevnt tidligere vil all personalmessig myndighet overfor Ingebrigtsen tilligge styret i UNN, herunder de særskilte avgjørelsene etter helseforetaksloven § 36; «*Styret treffer vedtak om å si opp eller avskjedige daglig leder*». Det vil si at all styring, eller forsøk på styring, fra RHF-et utenfor foretaksmøte ikke er rettslig bindende for UNN. Samtidig er RHF-et ikke avskåret fra å gi sitt syn på saker som hører under styret i UNN. Brudd på helseforetaksloven kan bare konstateres dersom styring som per definisjon ikke er rettslig bindende fremsettes i en form som indikerer at det er ment å være rettslig bindende.

Styret i RHF-et treffer ikke et formelt vedtak i strid med UNN-styrets myndighet. Deler av styret, uvisst om det er et flertall, uttrykker sin mening i en sak som hører inn under UNN-styret, noe som er lovlig. Det som imidlertid gjør saken spesiell er at styret initierer et uformelt, faktisk resultat; nemlig Ingebrigtsens fratreden, og at dette skal skje via uformelle samtaler mellom Vorland og Ingebrigtsen.

Etter SVWs vurdering vil RHF-et nok ha anledning til å gi et meget tydelig syn på hvorvidt Ingebrigtsen skal fratre, så lenge man overlater den konkrete oppfølgingen og beslutningen til det organ som har beslutningsmyndighet, nemlig styret i UNN. Her forsøker imidlertid RHF-et etter vårt syn å oppnå det resultatet man ønsker, uten å involvere UNN-styret. Dette må anses som et brudd på helseforetaksloven §§ 16 og 36, ettersom det å søke å oppnå et uformelt, faktisk resultat innenfor et myndighetsområde som tilligger UNN reelt sett må anses som styring utenfor foretaksmøtet i strid med § 16 og reelt sett å tilta seg en myndighet som ligger til UNN-styret i § 36.

Det foreligger ingen skriftlig dokumentasjon fra dette møtet.

PwC stiller spørsmål ved det Vorland oppfatter som RHF-styrets tydelige signaler på at Ingebrigtsen skal fratre uten at styret har søkt kunnskap hos andre enn Telle, eller gjort noen form for realitetsbehandling av sakens innhold. Ingen i RHF-styret søker informasjon fra verken Ingebrigtsen selv eller styret i UNN. Det fremstår for PwC som noe spesielt at andre deler av styret i Helse Nord RHF fremstår som en større pådriver for å få Ingebrigtsen til å fratre enn Telle selv.

Etter vår vurdering ville et styringssignal i retning av å etterlyse UNN-styrets behandling av saken vært mer hensiktsmessig. Resultatet av styrets møte 16.01.2018 burde etter vår vurdering vært en henvendelse til styreleder i UNN med spørsmål om hvordan styret i UNN vil håndtere den personalmessige siden av saken. Ved dette ville man sannsynligvis også avdekket at Andreassen oppfattet det som om både den personlige siden av saken (mellom Telle og Ingebrigtsen) og den personalmessige siden (som UNN-styret skal håndtere) er avsluttet. I stedet overtar i realiteten styret og administrasjonen i RHF-et håndteringen av den personalmessige delen av saken uten involvering av UNN.

Administrerende direktør i RHF-et sin rolle i saken

Administrerende direktør i Helse Nord RHF er sentral i oppfølgingen av saken. Han involveres både som følge av egne personlige initiativ, som samtalepartner, som formidler av informasjon og som følge av det han oppfatter å være oppdrag fra styret.

Den 11.12.2017 ringer Telle til Vorland og gjennomgår samtalen hun har hatt med Ingebrigtsen. I følge Vorland er Telle svært oppskaket. Han sier til PwC: *“Jeg tilbød meg å kjøre saken, og jeg hadde kjørt den mye raskere, men hun ville kjøre den selv.”* PwC stiller spørsmål ved hvilken myndighet administrerende direktør i RHF-et kan vise til med denne uttalelsen.

I styremøtet 13.12.2017 protokollføres det at Vorland skal følge opp saken. I realiteten besluttet det at Telle skal følge opp saken selv. Vorland mener at: *«samtidig ba de meg om å bistå henne. Både i møter, men også hvis hun trengte jurist.»*

Telle informerer Andreassen om saken og gir uttrykk for at Andreassen som styreleder er ansvarlig for å følge opp saken. Andreassen ringer deretter til Vorland som er tydelig på hva han ville gjort i en tilsvarende situasjon: *«Hadde det vært en av mine direktører ville jeg ha sparket ham på dagen. Vi kan ikke ha det sånn i Helse Nord på det planet vi snakker om her.»* Etter PwCs vurdering synes det som om Vorland oppfatter det som at han har gitt et så tydelig styringssignal til Andreassen at man forventer at hun handler på bakgrunn av det.

Vorland deltar ikke på møtet 18.12.2017 med Telle, Ingebrigtsen og Andreassen, men informeres av Telle i etterkant. Senere orienteres han om pressemeldingen og informerer HOD på eget initiativ. Dette gjør han uten å informere Telle, Ingebrigtsen eller Andreassen om kontakten med HOD.

Vorland oppfatter signalene i møtet 16.01.2018 som at *“styret var ganske klar på at de ikke ville slå seg til ro med at Tor fortsatte i stillingen”* og han tilbyr seg å formidle dette til Ingebrigtsen.

Vorland møter Ingebrigtsen 19.01.2018, og de kommer raskt inn på spørsmålet om Ingebrigtsens avgang. Ingebrigtsen sier til PwC at han stiller kontrollspørsmål om hva som ville skje dersom han ikke slutter frivillig. Vorlands respons på dette er at styret i RHF-et da vil forfølge saken. Ingebrigtsen oppfatter at det betyr at Helse Nord RHF vil sette inn et nytt styre på våren. Ingebrigtsen og Vorland blir enige om at han skal si opp i februar og stå ut oppsigelsestiden.

Vorland sier til PwC at han synes Ingebrigtsens beslutning var klok: *“men det sa jeg ikke det til ham. Jeg har jo ikke noen styringslinje til ham. Men jeg kan oppfordre ham til å gå - en slik avtale har vi med alle direktørene. Men det gjorde jeg ikke i denne saken. Jeg sa at hvis han ville trekke seg, måtte han avklare det med sitt styre, både dato og måten han ville gå av på. Men som jeg også sa: “Vi (RHF-et) er ikke ute etter å kveste deg. Bli enig med styret ditt. Vi vil ikke legge oss opp i avgangen.”*

Det foreligger ingen skriftlig dokumentasjon og det noe ulike gjengivelser av dette møtet. Etter PwCs vurdering synes det imidlertid klart at det foreligger mer eller mindre sterke oppfordringer fra Vorland til Ingebrigtsen om å fratre, særlig sett det totalt bildet i sammenheng. I denne forbindelse kan det stilles spørsmål om Vorland brøt helseforetaksloven §§ 16 eller 36 ved å be administrerende Ingebrigtsen vurdere sin stilling.

Som tidligere omtalt ligger personalmessig myndighet overfor Ingebrigtsen hos styret i UNN, ikke hos Vorland eller andre. Heller ikke her er styring eller forsøk på styring fra Vorland per definisjon rettslig bindende for UNN. Men samtidig er ikke Vorland avskåret fra å gi sitt syn på saken. Brudd på helseforetaksloven kan som nevnt bare konstateres dersom styring som ikke er rettslig bindende fremsettes i en form som indikerer at det er ment å være rettslig bindende.

Det som er spesielt på dette trinnet i saken er at Vorland, etter vår vurdering, initierer et uformelt, faktisk resultat, nemlig Ingebrigtsens fratreden, via uformelle samtaler. Vi er således forbi det å uttrykke sin mening. Det sentrale her er imidlertid at administrerende direktør Vorland opplever at han handler på oppdrag fra styret i RHF-et. Det er ovenfor konkludert at styret i RHF-et her forsøkte å oppnå det resultat man ønsket uten å involvere UNN-styret, og at det må anses som et brudd på helseforetaksloven § 16. Hvorvidt administrerende direktør RHF også begår et brudd på helseforetaksloven er etter SVWs vurdering således av underordnet betydning; hans opptreden må først og fremst ses i lys av det oppdraget han oppfattet å ha fått fra styret.

Vorland lar seg intervju i Avis Nordland 08.02.2018. Han gir der uttrykk for at truslene er den direkte årsaken til at Ingebrigtsen må gå av som administrerende direktør ved UNN. Ingebrigtsen forteller til PwC at *“Vorland også i Avis Nordland sa at hadde det vært en av hans direktører som hadde kommet med slike trusler, hadde han fått sparken. Jeg oppfattet dette som at han i praksis sa meg opp for åpen scene i media, og skjønte da at jeg måtte gå umiddelbart”*. PwC stiller spørsmål ved i hvilken grad det er hensiktsmessig eller ligger til Vorlands rolle å gi uttalelser knyttet til saken til media.

Senere samme dag blir det avholdt et nytt telefonstyremøte på UNN. Formålet er å definere veien videre. UNN-styret anser dette som en personalsak som det ligger til UNN-styret å håndtere, og flere har lyst til å se på muligheten for å beholde Ingebrigtsen. Espeland får derfor fullmakt av styret til å kontakte både Ingebrigtsen og Vorland på vegne av UNN-styret for å sondere terrenget med tanke på å finne en løsning som innebærer at Ingebrigtsen kan fortsette frem til sommeren.

Ingebrigtsen er villig til å stå fram til sommeren, men Vorland ser ingen mulighet for dette. Espeland sier: *“Vorland var veldig tydelig på at det gjorde han ikke. Det ble gitt en tydelig tilbakemelding på at UNN-styret må ta ansvar, ellers ville Helse Nord RHF ta affære. Jeg ringte deretter til Andreassen og refererte til samtalen med Vorland. Det var både styret i Helse Nord RHF og Vorland som mente Ingebrigtsen måtte gå.”* Telle sier at hun ikke har hatt kjennskap til at denne dialogen har funnet sted.

Den 09.02.2018 er det nytt ekstraordinært styremøte på UNN. Ingebrigtsen ber i møtet om å få fratre umiddelbart. Etter det informerer Andreassen og Espeland om at de også trekker seg fra sine verv i styret.

Det kan stilles spørsmål om Vorland brøt helseforetaksloven §§ 16 eller 36 ved "true" med at RHF vil gripe inn dersom ikke UNN-styret traff "riktig" avgjørelse med hensyn til Ingebrigtsens avgang.

Rettslig sett har RHF-et anledning til å gi et meget tydelig syn på hvorvidt Ingebrigtsen skulle fratre umiddelbart, så lenge man overlater beslutningen til styret i UNN. Det er nettopp det som skjer på dette trinnet i saken; Vorland gir et særdeles klart uttrykk for hva som forventes og han formidler det til det organ som kan fatte beslutningen. Det kan sies å være utøvelse av press, men det fremsettes ikke i en form som medfører at det må anses som rettslig bindende. Det vil si at det ikke fremsettes i en form der UNN blir rettslig forpliktet til å følge anmodningen. Vorland uttrykker at RHF-et kan tenkes å gripe inn avhengig av hva som blir UNNs beslutning. Dette er et særdeles sterkt press, men samtidig et press som "respekterer" de formelle reglene om beslutningsmyndighet. SVW mener således at dette isolert sett ikke utgjør et brudd på helseforetaksloven §§ 16 eller 36.

Administrerende direktør i det regionale helseforetaket skal ha en nøkkelrolle i helseregionen i kraft av sin formelle posisjon, men også som formidler og brobygger på tvers av selskapsstruktur og nivåer. Dette stiller særlige krav til rolleforståelse. Vorland har lang erfaring som toppleder i spesialisthelsetjenesten og derav god kunnskap om kultur og "spilleregler", og ikke minst et stort kontaktnett. For PwC er det derfor ikke overraskende eller unaturlig at Vorland blir sentral i saken.

I denne saken stiller vi imidlertid spørsmål ved om administrerende direktør i RHF-et har involvert seg i aktiviteter som ligger utenfor rollen, og om nødvendig klokskap er utvist i den forbindelse i alle ledd i saken.

Selv om Vorlands uttalelser ikke utgjør brudd på helseforetakslovens regler, finner PwC det betenkelig at han, som administrerende direktør i RHF-et, så tydelig tilkjenner personlige synspunkter og formidler styrets syn uten at det foreligger vedtak i styret. Det vises i denne forbindelse til flere hendelser; samtalen med Andreassen om hva han ville gjort om det var en av hans direktører, orienteringen av HOD uten informasjon til de involverte, tydelige signaler til Ingebrigtsen om styrets holdning om at han bør fratre, responsen til Espeland på spørsmålet om Ingebrigtsen kunne sitte fram til sommeren, samt hans tydelige uttalelser til pressen.

Media får bekreftet at det er Ingebrigtsen som er omtalt

Den 07.02.2018 navngir Dagens Medisin og Avisa Nordland med få minutters mellomrom at det er Ingebrigtsen som Telle omtaler i «trusselsaken», og viser til anonyme kilder. Etter råd fra kommunikasjonssjefen og Vorland velger Telle en linje med åpenhet og transparens. Samtidig er det ingen koordinering eller kommunikasjon mellom representantene for RHFet og UNN om mediehandteringen.

Telle besvarer samme kveld henvendelsene fra mediene og bekrefter at det er Ingebrigtsen som står bak de påståtte truslene. Hun stiller også til intervju med Dagens Medisin.

Ingebrigtsen blir opprørt da han mener Telle med dette bryter med den avtalen de inngikk 18.12.2017. Ingebrigtsen sier til PwC: *“Vi oppfattet dette som graverende. Hun gjenga i det intervjuet ikke at vi hadde skværet opp. Det var som om møtet 18.12.2017 ikke hadde funnet sted. Hun gjentok beskyldningene om at jeg hadde fremsatt trusler, og sa ingenting om at vi i møtet 18.12.2017 hadde vært enige om at hennes opplevelse av trusler var basert på misforståelser. Telle sin forståelse av avtalen fra 18.12.2018 er at hun ikke skulle anmelde saken mot at Ingebrigtsen erkjente truslene. Hun sier til PwC at “vi var langt fra enige om at min opplevelse av trusler var basert på misforståelser. Vi var enige om at vi ikke ønsket publisitet.”*

Etter PwCs vurdering er det ikke omstridt at Telle og Ingebrigtsen i møtet 18.12.2017 blir enige om at de ikke ønsker at saken skal bli offentlig kjent. Da Ingebrigtsen uttrykker bekymring for at så mange er orientert om saken og koblingen til ham, sier Telle at hun har forutsatt full taushet hos alle som er orientert. De er enige om at de skal legge lokk på saken. Vi forstår derfor at Ingebrigtsen reagerer kraftig da han gjennom media ser at Telle bekrefter hans involvering til tross for enigheten om taushet knyttet til dette.

Samtidig ser PwC at Telle og RHF-et står overfor en vanskelig vurdering. Media hevder å ha flere sikre anonyme kilder, så sikre at de tør å offentliggjøre uten at kildene står frem. De hevder også å ha tilgang på detaljert informasjon om hva som skal ha blitt sagt.

PwC finner det sterkt kritikkverdig at RHF-ets representanter ikke tar kontakt med UNN for å samordne mediehandteringen. Særlig sett i lys av at UNN har forsøkt å få kontakt. Vorland sier at *“Jeg vet ikke om kommunikasjonsdirektøren vår hadde kommunikasjon med UNN før RHF-et gikk ut i media, men jeg hadde ikke det. Jeg tror ikke Telle hadde det heller.”* Telle sier: *“Vi diskuterte ikke om vi skulle ta kontakt, og tok heller ikke kontakt, med Andreassen, Ingebrigtsen eller UNN om offentliggjøringen.”* Som følge av dette stiller media partene opp mot hverandre, noe som igjen bidro til en ytterligere polarisering. Etter vår vurdering burde RHF-et tatt initiativ overfor UNN hva gjelder å få på plass en felles, omforent kommunikasjonsstrategi.

Vi har gjennom intervjuene ikke fått svar på hvilke kilder media har hatt tilgjengelig på dette tidspunktet. Det er vår forståelse at det ved UNN kun er Ingebrigtsen og Andreassen som er kjent med saken. Basert på hendelsesforløp og forklaringer finner vi det svært lite sannsynlig at noen av disse har lekket informasjon. Etter vår vurdering er det derfor sannsynlig at kildene til mediens påståtte detaljerte informasjon må ha hatt en direkte eller indirekte tilknytning til Helse Nord RHF, ettersom dette er den eneste grupperingen for øvrig (med unntak av HOD) med detaljert kunnskap.

Det ligger i mediens natur at disse, som følge av omtalen av trusler i styremøtet 13.12.2017, vil jakte potensielle kilder for å avdekke bakgrunnen for opplysningene. PwC finner derfor grunn til å bemerke at det ikke er særlig

overraskende at saken ble kjent for media, også med tanke på at saken i løpet av få dager ble gjort kjent for nærmere 20 personer tilknyttet styret og administrasjonen i RHF-et. Enkelte i administrasjonen har i tillegg uttrykt usikkerhet knyttet til om andre i RHF-et har vært til stede når saken er omtalt internt.

Informasjonsmøter i UNN

På beskjed fra Vorland innkaller Paulke styret i UNN til et ekstraordinært styremøte uten administrasjonen til stede. Vorland sier bakgrunnen for dette er at: *“Både Telle og Strøm hadde en klar følelse av at styret til UNN ikke var informert om saken. Det var et ønske å informere styret direkte, for det hadde ikke Andreassen gjort da hun mente at de den 18.12.2018 ble enige om ikke å informere flere enn de som på det tidspunktet visste, men det mener altså ikke Telle.”*

Telles agenda er å redegjøre for saken. Skjelvik sier til PwC at *“Essensen i budskapet fra Telle var at hun ikke ønsket å anmelde og at hun ønsket at Ingebrigtsen skulle få gå med verdighet. Men styret i RHF-et var enig om at Ingebrigtsen måtte gå da de ikke hadde tillit til ham; de skal ha sagt at de ikke “hadde tillit til en direktør som forsøkte å instruere styret”.* Telle sier til PwC at styret i RHF-et mente truslene og forsøket på å påvirke et vedtak var uakseptabelt, men styret stod ikke samlet bak en beslutning om at Ingebrigtsen måtte gå.

Det ble ikke gjort noe vedtak, og det foreligger ingen protokoll eller referat fra møtet.

Det kan stilles spørsmål om Telle brøt helseforetaksloven §§ 16, 26, 28 eller 36 ved å innkalle styret i UNN til informasjonsmøte, og om møtet hadde et innhold som gjør at det skulle vært satt som et styremøte etter helseforetaksloven §§ 26 og 26a.

Formelt sett er det styreleder i UNN som innkaller til styremøter i UNN, jf. helseforetaksloven § 26. Samtidig er dette ikke til hinder for at styreleder i RHF-et innkaller styret i UNN til et møte. Det fordrer imidlertid at møtets innhold ikke er av en slik karakter at møtet skulle vært satt som et styremøte i UNN.

Formålet med informasjonsmøtet synes å være en orientering om «trusselsaken». Som nevnt må rene informasjonsmøter kunne avholdes uformelt uten å få status som et formelt styremøte. Det går imidlertid en grense mot saker som innebærer realitetsdrøftelser og beslutninger, men i dette tilfellet synes ikke denne grensen å ha blitt overtrådt. Møtet bar preg av informasjon fra styreleder i RHF-et og påfølgende reaksjoner fra UNN-styret, men ingen realitetsdrøftelser av saken eller beslutninger.

Etter SVWs vurdering innebar således telefonmøtet ikke et brudd på helseforetaksloven.

Samtidig mener PwC at møtet og dets innkalling, da særlig sett i lys av at styreleder i UNN reagerer på innkallingen, tar kontakt med Telle og stiller spørsmål ved formalia, kunne vært løst på en mer smidig måte. At styreleder i RHF-et innkaller styret i UNN fordi hun mener styreleder i UNN ikke har overholdt sin informasjonsplikt, er etter vår vurdering svært uheldig. Dersom RHF-et mener det er behov for å informere partene, kunne de gitt beskjed om det til styreleder i UNN direkte. I så fall ville man trolig også fått avklart uenigheten knyttet til hvordan taushetsløftet gitt 18.12.2017 om saken var å forstå.

I etterkant av informasjonsmøtet avholder UNN-styret et telefonmøte der målet er å definere veien videre. I denne forbindelse kan det stilles spørsmål ved om telefonmøtet hadde et innhold som gjør at det skulle vært satt som et styremøte etter helseforetaksloven §§ 26 og 26a?

SVW viser til det som er sagt ovenfor om de nærmere krav til hva som skal behandles i styremøte og hva som kan behandles i andre møter mellom styremedlemmene.

Det foreligger ikke skriftlig dokumentasjon fra dette møtet i form av referater, men det er indikasjoner på at

møtet inneholder både realitetsdrøftinger av hva som bør bli utfallet av saken og en beslutning om hvordan den videre skal følges opp. Etter SVWs vurdering skulle møtet således vært satt som et styremøte, da møtet ikke lenger bærer preg av å være et uformelt møte med informasjon om status i en sak.

Oppsummering og konklusjon

Etter PwCs vurdering er det intet til hinder for at det tas kontakt på tvers av organisasjoner og nivåer for å søke å opplyse en sak, også når dette har som formål å påvirke en beslutning. Vi kan derfor ikke se at det skulle være noe til hinder for at Ingebrigtsen kontakter Telle for å tilkjenne synspunkter på PCI-saken. En forutsetning må være at budskapet fremføres innenfor allment akseptable grenser hva gjelder form og innhold. Ingebrigtsen synes etter vår vurdering å ha trådt utenfor disse grensene i telefonsamtalen med Telle 11.12.2017. Partene har dog ulik oppfatning av hva som faktisk ble sagt og om det i realiteten ble fremsatt trusler. En nærmere vurdering av innholdet i samtalen er utenfor PwC sitt mandat.

PwC finner det kritikkverdig at det er gjennomført flere informasjonsmøter i styrene der det utveksles synspunkter på sak og initieres konkrete oppfølgingshandlinger uten at det foreligger noen form for skriftlig dokumentasjon. Etter vår vurdering er det særlig uheldig når RHF-styret iverksettes aktiviteter overfor Ingebrigtsen uten at det foreligger en vurdering av hjemmelsgrunnlaget, en entydig forståelse av hva aktivitetene innebærer eller en dokumentasjon for at et flertall i styret stiller seg bak aksjonene.

Vi konstaterer at flere av styremedlemmene og administrerende direktør i RHF-et er tydelige på at løsningen må være at Ingebrigtsen må fratrukke sin stilling uten at de verken har søkt eller fått kunnskap om hans versjon av samtalen. Disse synes ikke engang å ta inn over seg at den annen part i samtalen, Telle, ikke gir uttrykk for at dette nødvendigvis må bli utfallet. Når meningsutvekslinger om saken i tillegg skjer i uformelle møter uten dokumentasjon eller kunnskap om hva flertallet mener, blir det etter vår vurdering et betydelig misforhold mellom kvaliteten i saksbehandlingen og konsekvenser for den som rammes.

En slik håndtering kan sees i sammenheng med at Helse Nord praktiserer en noe uformell styringsmodell. Flere vi har snakket med omtaler den som en "godværsmodell". I praksis innebærer det stor grad av uformell dialog og kommunikasjon mellom HF-ene og RHF-et, hvilket fungerer godt så lenge det ikke er uoverensstemmelser eller noen av partene opplever press.

Etter vår vurdering synes PCI-saken og den etterfølgende herværende saken i særlig grad å ha utfordret "godværsmodellen". For når situasjonen tilspisset seg og man ikke så behovet for å være nøye med formalitetene, ble denne mer uformelle styringsmodellen en underliggende årsak til brudd på lovverk og god ledelsespraksis.

Vurderingene viser at det foreligger brudd på lovgivningen i følgende tilfeller:

- Det vurderes som brudd på forvaltningslovens bestemmelser om taushetsplikt da Telle informerte to av PCI-saksbehandlerne da disse ikke hadde tjenstlig behov for å få kunnskap om hvem som sto bak de påståtte truslene
- Telle var å anse som inhabil etter forvaltningslovens § 6 2. ledd og skulle ha fratrukket seg under RHF-styrets drøftelse og vedtak i "Personalsak" 13.12.2018.
- Andreassen skulle ha informert styret i UNN umiddelbart etter møtet med Telle og Ingebrigtsen 18.12.2017 som følge av sakens karakter og at den omhandlet administrerende direktør. I det minste skulle styret vært informert om avtalen av 18.12.2017, jf helseforetakslovens §§ 29 og 26.
- RHF-styrets informasjonsmøte 16.01.2018 skulle, som følge av at møtet inneholder både realitetsdrøftinger og beslutning om videre oppfølging, vært satt som ordinært (lukket) styremøte etter helseforetaksloven §§ 26 og 26 a.
- Det anses som brudd på helseforetaksloven §§ 16 og 36 da RHF-et i møtet 16.01.2018 forsøker å få Ingebrigtsen til å fratrukke, uten å involvere UNN-styret.

- Det er brudd på helseforetaksloven §§ 26 og 26 a når UNN-styret 08.02.2018 avholder et informasjonsmøte når møtet har et innhold og resultat som gjør at det skulle vært satt som et styremøte.

Brudd på helseforetaksloven § 16 kan konstateres dersom styring som ikke er rettslig bindende fremsettes i en form som indikerer at det er ment å være rettslig bindende. Som det fremgår av denne rapporten, er det flere tilfeller hvor personer er utsatt for ulik grad av press eller påvirkning uten at SVW har konkludert med at handlingen rammes av helseforetakslovens § 16. Vi mener likevel at handlingsmåtene ved flere tilfeller kan anses som kritikkkverdige og/eller lite hensiktsmessige.

Videre antar vi at i de tilfeller der helseforetaksloven er brutt, er det ikke usannsynlig at saken kunne fått et annet utfall dersom lovens regler var blitt fulgt. Dersom Andreassen hadde informert UNN-styret, eller RHF-styret 16.01.2018 hadde anmodet Andreassen om å ta opp saken i eget styre, viser UNN-styrets behandling 08.02.2018 at en mulig utgang kunne vært at Ingebrigtsen i det minste kunne stått i stillingen ut avtalt oppsigelsestid. Denne muligheten ble vesentlig redusert ved at RHF-styret og Vorland gikk direkte på Ingebrigtsen istedenfor via UNN-styret.

Manglende formalisme og skriftliggjøring øker sannsynligheten for misforståelser, som i dette tilfellet hvor ulik forståelse har hatt avgjørende betydning for sakens forløp. I fall Telle hadde vært tydelig overfor eget styre og administrasjon på at hun selv håndterte de personlige truslene, mens hun ville be UNN-styret håndtere personalsaken, kunne den videre håndteringen fått en vesentlig annet forløp. Hadde avtalen som ble inngått 18.12.2018 vært formalisert, ville det økt sannsynligheten for at Andreassen hadde forstått at Telle ikke anså personalsaken som avsluttet, men tvert imot forventet at UNN-styret skulle behandle denne. Og, dersom Vorland hadde forstått at Telles henvisning i pressemeldingen 04.01.2018 til *“at sanksjoner ikke ville bli iverksatt”* var med henvisning til truslene og ikke Ingebrigtsen, ville dette kunne påvirket Vorlands videre aktiviteter i saken.

Vi ser også tilfeller der mangel på dialog mellom administrasjonen i RHF-et og administrasjonen i UNN skaper interne konflikter og får Helse Nord til utad å fremstå som splittet. Vi nevner spesielt situasjonen der RHF-et ikke involverer UNN med sikte på å nå en enhetlig mediestrategi i dagene rundt Ingebrigtsens avgang. Dette finner vi særlig uheldig da en felles front og felles mediestrategi trolig ville bidratt til å redusere det medietrykket som kom, og muligens også konsekvensene dette medførte for enkelte.

Forslag til lærings- og forbedringsområder

Hendelsesforløpet og våre vurderinger av juridiske spørsmål og god ledelsespraksis adresserer områder hvor det etter vår vurdering er behov for forbedringer og endringer.

PwC har i intervjuene stilt spørsmål om hva vedkommende mener skal til for å kunne legge denne konflikten bak seg og hvilke endringer den eventuelt bør foranledige. Sammen med våre egne observasjoner har innspillene dannet grunnlaget for følgende forslag til lærings- og forbedringsområder:

Tydelig forventningsavklaring mellom RHF-et og HF-ene

Det er utenfor vårt mandat å evaluere kvaliteten på PCI-sakens utredning og håndtering i Helse Nord. Like fullt har vi gjennom intervjuene fått tegnet et bilde av en krevende saksbehandling der det stilles spørsmål ved om RHF-et i tilstrekkelig grad har forankret sine vurderinger i HF-ene.

Etter det PwC forstår, omhandler konflikten om hvorvidt et faglig høyspesialisert tilbud som PCI skal spres på flere geografiske lokasjoner utfra sørge-for ansvaret og prinsippet om likeverdige helsetjenester, eller om tilbudet fortsatt skal være sentralisert til universitetssykehuset for å sikre adekvat mengdetrening med tanke på kvalitetssikring. Beslutningen som tas har stor innvirkning på både UNN og Nordlandssykehuset, uansett utfall. Problemstillinger av denne art vil Helse Nord kunne møte flere ganger i de nærmeste årene.

For å hindre at slike prosesser ikke ender opp i rivalisering mellom HF-ene, steile fronter og spørsmål om underkommunikasjon og manglende tillit til saksbehandlingen, bør RHF-et vurdere hvordan de i større grad kan sikre at alle berørte parter både blir, og opplever seg, hørt i saken. Åpenhet og transparens i prosessene er essensielt. Det er således et spørsmål om forankring og sikring av oppslutning. Etter vår vurdering vil en slik tidlig forventningsavklaring være med å forebygge lignende konflikter i fremtiden.

Behov for å styrke samarbeidet mellom helseforetakene

Vi anbefaler at RHF-et etablerer felles møtepunkter og samarbeidsarenaer på tvers av de underliggende HF-ene. Etter vår vurdering bør et slikt samarbeid ikke begrenses til administrative enheter eller de øverste direktørene, men også inkludere fagfolk innen de ulike spesialitetene. Det å faktisk jobbe sammen for å løse felles utfordringer, tror vi kan være med å fremme samarbeidskulturen i helseregionen. På denne måten styrkes det faglige arbeidet, rolleforståelsen og det etableres en felles plattform i regionen på tvers av enheter.

Vi mener mer omfattende samarbeid også vil kunne bidra til å skape en god og tillitsfull dialog og kommunikasjonslinje. Sektoren kan tidvis ha en i overkant direkte og konfronterende tone i dialogen, noe som også kommer til syne i denne saken. Gjennom samarbeid og bevisstgjøring på tvers av foretakene kan man anta at partene ved neste korsvei i mindre grad ser seg nødt til, eller ønsker, å kjempe sine kamper i media.

Økt behov for formelle styremøter og dokumentasjon

Hendelsesforløpet viser at både styret i Helse Nord RHF og i UNN kun unntaksvis har diskutert “trusselsaken” i formelle møter. Både meningsutveksling og initiativer har skjedd i uformelle informasjons- eller temamøter. Disse har til felles at det ikke foreligger noen dokumentasjon fra møtene.

Det vil også i fremtiden være hensiktsmessig å avholde uformelle møter, men bevisstheten om når det er påkrevd med formelle møter, må øke. Dette er et kollektivt ansvar for styret, men også et ansvar som særlig påhviler styrets leder. “Vanskelige saker” kan ikke holdes unna offentligheten ved å drøfte disse i informasjonsmøter. Muligheten for å lukke møtet vil alltid være tilstede når det er formelt grunnlag for dette.

Vi vil anbefale at det også utarbeides/samles dokumentasjon fra uformelle møter i styret. Omfang og innretning bør kunne tilpasses det enkelte møtet. Det tenkes her ikke på formelle referater. Dersom det er behov for referater kan det være en indikator på at møtet burde vært i form av et ordinært (lukket) styremøte.

Selv om muntlige avtaler også er bindende for partene, anbefaler vi at enhver avtale gjøres skriftlig. Slik som i denne saken kan partenes forståelse av avtalens innhold være ulik på avgjørende punkter, og skriftlighet bidrar til å redusere risikoen for dette. Oppfatter partene at temaet er vanskelig, som i dette tilfellet, er det ekstra grunn til skriftliggjøring.